

1225_Az_Əyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1225 Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı

1 Təbii şərait nəyə təsir edir?

- istehsalın yerləşməsinə
təhsil və səhiyyəyə
tikintiyə
nəqliyyat sahələrinə
istehsalın ixtisaslaşmasına

2 Təbii ehtiyatsız mümkün olmayan:

- iqtisadi rayonlaşma
maddi nemətlər istehsalı
istehsalın kooperativləşməsi
istehsalın təmərküzləşməsi
ərazi istehsal kompleksləri

3 Renta və məsrəf üsulları nə deməkdir?

- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
istehsalı və istehlakı
təbii ehtiyatların mənimsənilməsi
təbii resursların ehtiyatı
ekoloji qiymətləndirmə

4 İstismarın izn həddinə aiddir:

- Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)
Tullantıların izn həddi (TİH)
Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)
- ekoloji iqtisadi məhdudiyyət
Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)

5 Təbii ehtiyatlar qiymətləndirilmir:

- Subyektiv qiymətləndirmə.
Alternativ dəyərlər;
- Qraflar üsulu ilə;
Məsrəflər üsulu ilə;
Renta;

6 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- Həcmə müəyyən edilməsi.
Ballı qiymətləndirmə;
Məsrəf üsulu;
Renta;
Alternativ dəyərlər;

7 Təbii ehtiyatlar təsir edir:

- İqlim.
Elmin inkişafı;
Ərazinin abadlaşması;
- İstehsalın inkişafı;

Relyef;

8 Maddi nemətlər istehsalında iştirak etmir:

- Təbii şərait.
Kənd təsərrüfatı;
Sənaye;
Təbii ehtiyatlar;
Hasilat sənayesi;

9 Maddi nemətlər istehsalı mümkün deyil:

- Çay və göllərsiz.
Təbii ehtiyatsız;
İqlimsiz;
Təbii şəraitsiz;
Relyefsiz;

10 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinin ən əsas üsulu budur:

- Gəlir.
İcarə.
Kapital.
Renta.
Məsrəf.

11 Ekoloji-iqtisadi məhdudiyət hansıdır?

- Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)
Tullantıların izn həddi (TİH)
Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)
İstismarın izn həddi (İİH)
Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)

12 Tİİ elminin tədqiqat obyektini hansı sistemdir:

- məhəlli ərazi-istehsal kompleksi.
təbii-texnologiya kompleksi;
təbii-ərazi kompleksi;
ekoloji –iqtisadi sistem;
ərazi-istehsal kompleksi;

13 Təbii mühitə təsirin izn həddi norması (İHN) hansı sahələrə ayrılır?

- maksimum və minimum
baza və lokal
təsirli və təsirsiz
sahəvi və regional
kimyəvi və fiziki

14 Qraflar üsulu nədir?

- Subyektiv qiymətləndirmə
Alternativ dəyərlər;
təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
Məsrəflər üsulu ilə;
Renta;

15 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- elmin inkişafı
Ballı qiymətləndirmə
Məsrəf üsulu;
Renta;
Alternativ dəyərlər

16 İstehsalın inkişafına təsir edən amillərdən biridir:

- İqlimə.
Elmin inkişafına;
Ərazinin abadlaşmasına;
- təbii ehtiyatlar
Relyefə

17 Təbii şərait amilinə daxil deyil:

- külək
iqlim
temperatur
relyef
- geoloji dövrlər

18 Azərbaycan Respublikasının orta radiasiya fonu nə qədərdir?

- 15-20 mkr/ saat.
30-40 mkr/ saat.
50 mkr/ saat.
400 mkr/ saat.
10 mkr/ saat.

19 Ekoloji məhdudiyyətlər lazımdır:

- Torpağı genişləndirmək üçün.
İqtisadiyyatı inkişaf etdirmək üçün.
Sənayeni inkişaf etdirmək üçün.
- Təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və mühafizə üçün.
Kənd təsərrüfatı üçün.

20 Ekoloji- iqtisadi tələb nədir?

- İqtisadi maraq.
- Ekoloji həyatın mənəvi varlığı.
cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
İqtisadi reformalar.
Ziddiyyətli anlayış.

21 Davamlı inkişafın göstəricisi:

- Yeni texnologiyanın gətirilməsi.
- Zəif və ciddi.
Regional inkişaf.
Lokal inkişaf.
Texnikanın tətbiqi.

22 Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqənin 1-ci mərhələsi hansıdır?

- Təbii ehtiyatların emalına.
İqlim göstəricilərinə.
Çay şəbəkəsinə.

- Təbii ehtiyatların hasilatına.
Əmək ehtiyatlarının mövcudluğuna.

23 Ekoloji – iqtisadi maraqlar hansı səbəbdən yaranır?

- istehsalın inkişafından
- ekoloji tarazlığın pozulmasından
- təbiətlə - cəmiyyətin əlaqəsindən
- təbii mühitin dəyişməsindən
- cəmiyyətin vəziyyətindən

24 Cəmiyyət istehsal üçün ilkin xammala haradan götürür?

- tədqiqatlardan
- atmosferdən
- elmin fəaliyyətindən
- təbiətdən
- hidrosferdən

25 Təbiətdə cəmiyyət arasında qarşılıqlı əlaqə necə xarakterizə olunur?

- əlaqəsi yoxdur.
- istehlakın əsasıdır
- əhəlinin rifah halını müəyyən edir
- istehsalın bazasıdır
- çoxplanlı və kompleks məsələdir

26 Termik çirklənmə sularında neçə dərəcə ola bilər?

- 8 °C
- 5°C
- 10°C
- 2 °C
- 6°C

27 Orta radiasiya fonu Azərbaycan Respublikasında nə qədərdir?

- 10 mkr/ saat.
- 15-20 mkr/saat
- 5-10mkr/ saat.
- 20-25 mkr/ saat.
- 30-40 mkr/ saat.

28 Təbii ehtiyatlardan istifadə üçün nə lazımdır?

- Torpağı genişləndirmək üçün.
- ekoloji məhdudiyyətlər
- Sənayeni inkişaf etdirmək üçün.
- Təbii ehtiyatlardan istifadə üçün
- Kənd təsərrüfatı üçün.

29 Dənizdə və şirin sulara konsentrasiyanın izn həddi hansı səviyyədədir?

- qismən uyğundur
- eyndir
- izn həddi yoxdur
- fərqli deyil
- bir birindən fərqlənir

30 Zəif və ciddi terminləri nəyə aiddir?

- Regional inkişaf
- davamlı inkişaf
- Yeni texnologiyanın gətirilməsi
- Texnikanın tətbiqi
- Lokal inkişaf

31 Ekoloji həyatın mənəvi varlığı nədir?

- İqtisadi reformalar
- Ekoloji iqtisadi tələb
- Ziddiyyətli anlayış
- cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- İqtisadi maraq

32 Təbii ehtiyatların təsnifatı nəyə aid edilir?

- Əmək ehtiyatlarının mövcudluğu.
- İqlim göstəricilərinə
- Çay şəbəkəsi.
- təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqəyə
- Təbii ehtiyatların emalı.

33 Termik çirklənmə sulara neçə dərəcə ola bilər?

34 Aşağıda verilənlərdən hansı ətraf mühitə daha çox təsir edir:

- Başqa planetlərdən gəlmələr.
- Məşələr.
- Heyvanlar.
- Quşlar.
- İnsanlar.

35 Konsentrasiyanın izn həddi bir-birindən fərqlənir:

- Dənizdə və atmosferdə.
- Bütün şəhərlərdə.
- Bütün sulara.
- Torpaqların hamısında.
- Ayrı-ayrı ölkələrdə.

36 Elektromaqnit şüalanması canlılara hansı təsiri göstərir?

- texnoloji
- zəhərləyici
- fiziki
- kimyəvi
- bioloji

37 Azərbaycan Respublikasında radiasiya tonu nə qədərdir?

30-.40 mkr/saat

30-.35 mkr/saat

25-.30 mkr/saat

- saatda 15 – 20 mikrorentgen
- 5-.10 mkr/saat

38 Bütün müəssisələr üçün konsentrasiyaların izn həddi necə müəyyən olunur?

təhlükəlidir

- eynidir
- daimidir
- müxtəlifdir
- müvəqqətidir

39 Qurğuşun üçün konsentrasiyanın izn həddi torpaqda nə qədərdir?

- 20 mq/ kq
- 30 mq/kq
- 12 mq/ kq
- 5-10 mq/kq
- 15 mq/kq

40 Qurğuşun üçün konsentrasiyanın izn həddi (KİN) havada nə qədər təşkil edir?

2-4 mq/m³

3,5 mq/m³

2,5 mq/m³

- 1,5 mq/m³
- 3-5 mq/m³

41 Keyfiyyət normativi nədir?

kəmiyyət göstəricisi

- təbiətə təsirin icazə verilən norması
- təbiətin çirklənmə norması
- məhsulun keyfiyyəti
- ekoloji təhlükəsizlik

42 Kadastr qiymətləndirilməsi ilə qiymətləndirilmir:

- Neft.
- dəmir filizi
- Torpaq,su,meşə
- Torpaq
- Meşə

43 Alternativ dəyərlər nədir?

Çirklənmə dərəcəsinə görə.

- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- Genetik üsulla;
- Qraflar üsulu ilə;
- Həcm üsulu;

44 Təbii ehtiyatların istismarı nədən asılıdır?

Kənd təsərrüfatının inkişafından

Kooperasiyadan

Dünya okeanının səviyyəsindən;

- istehsalın inkişafından;

Təmər küzləşmədən

45 İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillər:

- Kooperasiyaya
- relyef;
- Meşələrin inkişafına;
- Ərazinin abadlaşmasına;
- Elmin inkişafına;

46 Təbii şərait hansı sahədə bilavasitə iştirak edir?

- maddi nemətlər
- Havanın rütubəti;
- Relyef;
- İqlim;
- Atmosfer təzyiqi

47 Maddi nemətlər istehsalında nələr iştirak edir?

- İstehsalın kooperasiyasında
- Emal sahəsinin dərinləşməsi;
- təbii ehtiyatlar
- Sosial sahələr
- İstehsalın təmərküzləşməsində

48 Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinin əsas üsulları:

- subyektiv qiymətləndirmə
- alternativ dəyərlər
- məsrəf üsulu
- renta
- potensial ehtiyat

49 Təbii ehtiyatların iqtisadi qiymətləndirilməsi nədir?

- elmi əsaslarla yerinə yetirilir
- ümumi iqtisadi qiymətləndirməlidir
- insanların maddi nemətidir
- təsərrüfat əhəmiyyətinin pulla ifadəsidir
- Dövlət tərəfindən tənzimlənir

50 Kadastr qiymətləndirilməsi ilə qiymətləndirilmir:

- Neft.
- Torpaq;
- Torpaq, su, meşə;
- Su;
- Meşə;

51 Təbii ehtiyatlar qiymətləndirilir:

- Çirklənmə dərəcəsinə görə.
- Qraflar üsulu ilə;
- Genetik üsulla;
- Alternativ dəyərlər;
- Həcm üsulu;

52 İstehsalın inkişafı asılıdır:

Kənd təsərrüfatının inkişafından.

- Təbii ehtiyatlardan;
Dünya okeanının səviyyəsindən;
Kooperasiyadan;
Təmərküzləşmədən;

53 Relyef təsir edir:

- Kooperasiya.
Ərazinin abadlaşması;
Meşələrin inkişafı;
Elmin inkişafı;
- İstehsalın yerləşməsi;

54 Maddi nemətlər istehsalında iştirak edir:

- Relyef;
İqlim;
- Təbii ehtiyatlar.
Atmosfer təzyiqi;
Havanın rütubəti;

55 Təbii ehtiyatlar bu istehsalda iştirak edir:

- İstehsalın kooperasiyası.
- Maddi nemətlər istehsalı;
Emal sahəsinin dərinləşməsi;
İstehsalın təmərküzləşməsi;
Sosial sahələr;

56 Təbii ehtiyatlar alınır:

- Təbii ünsürlərdən.
Atmosferdən.
Təbii amillərdən.
Günəş enerjisindən.
Hidrosferdən.

57 Atmosferin və hidrosferin çirklənmə indeksi neçə göstəricidən (KİH) asılıdır?

- 3
- 2
- 8
- 6
- 5

58 Müəssisələrdə avadanlıqların soyudulması üçün işlədilən çoxlu su hansı çirklənməni yaradır?

- texniki
- zəhərli
- təbii
- termik
- texnoloji

59 Atmosferi çirkləndirən toz, azot oksidləri, kükürd oksidləri, karbon oksidi və s. neçə faiz təşkil edir?

- 86%
- 98%
- 60%

55%

78%

60 Təbii mühitin keyfiyyəti nədir?

- yaşayışın təmin edici səviyyəsi
təbii mühitin sağlamlığı
təbii resursların zənginliyi
mühitin təmizliyi
ekoloji - iqtisadi səviyyə

61 Torpaq,su,meşə hansı üsulla qiymətləndirilir?

- qraflar
renta
məsrəf
kadastr
alternativ

62 Məsrəf üsulu nədir?

- Həcm mütəəyyən edilməsi.
təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
Məsrəf üsulu;
Balla qiymətləndirmə
Alternativ dəyərlər;

63 İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillərdən biridir;

- su
təbii şərait
relyef
iqlim
torpaq

64 İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillər:

- Elmin inkişafına.
təbii şərait
İstehsalın təmərküzləşməsinə;
Kooperasiyaya;
Sistemləşməyə

65 İnsanların istifadə etdiyi və edə biləcəyi ehtiyatlar necə adlanır?

- təbii resurs
Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;
Əmək ehtiyatları
Faydalı qazıntılar
Sənaye müəssisələri.

66 Təbii ehtiyatların ekoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- ABC
UNO
NBA
DES
İHJ

67 Kadastr qiymətləndirməsi aiddir:

- Təbii qaza;
● Torpaq, su, meşəyə;
Əlvan metal filizlərinə.
Dəmir filizinə;
Neftə;

68 Təbii ehtiyatlar bu üsullarla qiymətləndirilir:

- Məsrəf üsulu;
Ekstrapolyasiya üsulu;
Genetik üsul;
Kütlə üsulu.
Qraflar üsulu;

69 İqlim təsir edir:

- İstehsalın yerləşməsinə;
Relyef;
Kənd təsərrüfatının kimyalaşması
Sənayeləşmə;
İqtisadi böhran;

70 Təbii şərait təsir edir:

- Sistemləşmə;
● İstehsalın yerləşməsi;
İstehsalın təmərküzləşməsi;
Kooperasiya;
Elmin inkişafı.

71 İstehsalın yerləşməsinə təsir edə bilər:

- Əhalinin sayı.
● Təbii şərait;
Günəş enerjisi;
Atmosfer təzyiqi;
Çay şəbəkəsi;

72 Təbii resurs anlayışına aiddir:

- Sənaye müəssisələri.
● İnsanların istifadə etdiyi ehtiyatlar;
Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;
Faydalı qazıntılar;
Əmək ehtiyatları;

73 Təbii ehtiyatların geoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- İ, B, J
● A, B, C
J, N, N
N, B, A
J, D, E

74 ətraf mühitin bu komponentlərinə təsirin qiymətləndirilməsi prosesi aparılır:

əbədi və tarixi abidəlin

suyun

- ictimaiyyətin
- torpağın
- Havanın

75 Ekoloji qiymətləndirmədə ictimaiyyətin iştirakını vacib sayan hansı təşkilatdır?

Ətraf mühit üzrə BMT təşkilatı

Avropa İqtisadi Birliyi

YUNEP təşkilatı

YUNESKO

- BMT – nin Avropa İqtisadi komissiyası

76 Ekoloji qiymətləndirmədə iştirak edən tərəflərdən biridir:

hüquqi şəxslər

müəssisələr

- ictimaiyyət
- həkimlər
- dünya təşkilatları

77 Ekoloji qiymətləndirmənin sərtlərindən biridir:

qiymətləndirmənin vacibliyi

layihənin növü və miqyası

işin yerinə yetirilmə vaxtı

- layihə sonu qərarlar
- məlumatların toplanması

78 Fəal çirklənmə zolaqları hansı ölçü ilə xarakterizə olunur?

20 h

10 h

2 h

8 h

- 50 h

79 Su hövzələrinin çirklənməsindən çirkab suların həcmi nədən

Suyun kimyəvi tərkibi.

Yağıntılardan tərkibi

Su sərfi.

- su hövzələrinə dəyən zərərdən
- Yağıntılardan miqdarı.

80 Torpağın münbitliyinin dövriyyədən çıxması nədən asılıdır?

Hər hektardan gələn gəlirdən;

- dəyən zərərdən
- Məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- Məhsulların satış qiymətindən
- Çirklənən torpağın sahəsindən;

81 Bitkiçiliyə dəyən zərər nədən asılıdır?

Heyvandarlıq təsərrüfatlarının sayından;

Məhsulun satış qiymətindən;

- məhsuldarlığın aşağı düşməsindən
- Heyvandarlıq məhsullarının həcmindən

Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;

82 Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərin cəmi nə deməkdir?

- Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərlərin cəmi kimi
Sənayeyə dəyən zərər kimi;
Kənd təsərrüfatına dəyən zərər kimi;
təsərrüfata dəyən zərər
Sənaye və kənd təsərrüfatına dəyən zərərlərin cəmi kimi;

83 Birbaşa üsulla nə hesablanır?

- sosial ödənişlər
çirklənmədən dəyən zərər
iqtisadi qiymətləndirmə
sosial problemlər
vergi ödənişlər

84 Fəal çirklənmə zolaqlarının radiusu bərabərdir:

- 20 h
50 h
10 h
2 h
8 h

85 Su hövzələrinin çirklənməsindən dəyən zərəre təsir edir:

- Suyun kimyəvi tərkibindən.
Su sərfindən.
Çirkab suların həcmindən.
Yağıntılardan miqdarından.
Yağıntılardan tərkibindən.

86 Torpağın dövrüydən çıxmasından dəyən zərər asılı deyil:

- Çirklənən torpağın sahəsindən;
Torpağın münbitliyindən;
Məhsulların satış qiymətindən.
Hər hektardan gələn gəlirdən;
Məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;

87 Heyvandarlığa dəyən zərər asılı deyil:

- Heyvandarlıq məhsullarının həcmindən.
Bitkiçilik təsərrüfatlarının sayından;
Məhsulun satış qiymətindən;
Bitkiçiliyə dəyən zərərdən;
Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;

88 Təsərrüfata dəyən zərər necə hesablanır:

- Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərlərin cəmi.
Sənaye və kənd təsərrüfatına dəyən zərərlərin cəmi;
Sənayeyə dəyən zərər;
Kənd təsərrüfatına dəyən zərər;
Nəqliyyata dəyən zərər;

89 Çirklənmədən dəyən zərər bu üsulla hesablanır:

- Dolayı;
- Birbaşa;
- Təcrübə.
- Laboratoriya;
- Genetik;

90 Ekoloji iqtisadi sistemlərə daxil deyil:

- aid olanı yoxdur
- ekobiznes
- həyat fəaliyyəti
- ətraf təbii mühit
- cəmiyyət

91 Ekoloji-iqtisadi sistem nədir?

- məhəlli ərazi-istehsal kompleksi.
- ərazi-istehsal kompleksi;
- Tİİ-nin tədqiqat obyektı
- təbii-ərazi kompleksi;
- təbii-texnologiya kompleksi;

92 Təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi nəyə aiddir?

- təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi;
- Tİİ elminin vəzifələrinə
- neft istehsalı
- kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı
- məhsulların sənaye emalı;

93 Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı bu obyektləri öyrənmir:

- atom enerjisini
- hava
- su
- torpaq;
- günəş enerjisi;

94 Tİİ predmetinə aid deyil?

- təbii resursların istifadəsi
- təbii resursların hasilatı
- kompleks istehsallar
- təbii resursların emalı
- təbii sərvətlərin istehlakı

95 İqtisadiyyat elmlərinə aid olan elmdir:

- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- təbiət elmləri;
- ekologiya elmləri.
- coğrafiya elmləri;
- biologiya elmləri;

96 Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqələri hansı elmin tədqiqatlarına aiddir?

- Təbii şəraitin müəyyən olunması.
- Təbii resursların istehsalı əlbəttə olunması.
- Təbii resurs potensialının ərazi təşkili.

Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi.

- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının tədqiqatlarına

97 Tİİ elminin vəzifələrinə aiddir:

kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalına;
məhsulların sənaye emalına;
qazın emalına.

- təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi;
neft istehsalına;

98 Tİİ elmi bu obyektləri öyrənmir:

- nüvə enerjisi.
hava;
su;
torpaq;
günəş enerjisi;

99 Tİİ elmi öyrənir:

- hidrosferi.
cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsini;
təbii şəraiti;
təbii ərazi komplekslərini;
təbii ehtiyatları;

100 Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı elmi aiddir:

- ekolojiya elmlərinə.
təbiət elmlərinə;
iqtisadiyyat elmlərinə;
biologiya elmlərinə;
coğrafiya elmlərinə;

101 Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı elmi aşağıdakıları öyrənir:

- Təbiətdə ekoloji tarazlığın indikasiyası.
Təbii resursların istehsalı cəlb olunması.
Təbii şəraitin müəyyən olunması.
Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi.
Təbii resurs potensialının ərazi təşkili.

102 Mikro səviyyədə təbiətdən istifadə özündə hansı sahələri birləşdirir?

- iqlim, torpaq, bitki
ekoloji maliyyələşmə
ekoloji xidmət, şəbəkə, sex
ekoloji lizinq, icarə
təbii resurslar

103 Ekoloji problemlər və onların həlli yolları təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatında hansı istiqamət aiddir?

- idarə olunmasına
tədqiqat istiqamətinə
maliyyə istiqamətinə
ekoloji – iqtisadi göstəricilərinə
tənzimlənməsinə

104 ətraf mühitə antropogen təsir necə baş verir?

insanlar tərəfindən

Quşlar.

Başqa planetlərdən gəlmələr.

- İnsanlar.
- Heyvanlar.

105 Təbiəti mühafizə tədbirləri hansı səviyyədə həll olunur?

təbii-ərazi kompleksində

kosmik səviyyədə

ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;

iqtisadi rayon səviyyəsində.

- ekoloji-iqtisadi səviyyədə

106 Tİİ elminin vəzifələrinə aid deyil?

meşə emalı

təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;

iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi.

- istehsalın intensivliyi
- təbiətdən səmərəli istifadə yolları;

107 Tİİ-nin tədqiqat istiqamətinə aid edilmir:

təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;

təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;

təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;

- biosenoz
- təbii resurs potensialı.

108 Tİİ-nin tədqiqat obyektinə aid olmayan:

təbii resurs potensialı;

təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;

- elektroenergetika sənayesi
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;

109 Tarix elmi təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı ilə bağlılığı necədir?

biologiya;

tarix.

- sıx əlaqədə deyil
- coğrafiya;
- geomorfologiya

110 Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi təbiətdən istifadənin göstəricilərindəndir?

Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.

- praktiki aspektlərindən
- Ekoloji- iqtisadi sistemlər.
- Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.
- Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.

111 Təbii resurs potensialını öyrənən elm hansıdır?

Təbii ərazi komplekslərini

- Təbii şəraiti
- Ərazi istehsal kompleksləri
- Təbii resurs potensialını
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı

112 Təbiəti mühafizə problemləri hansı səviyyədə və kompleksdə həll olunmalıdır:

- kosmik səviyyədə;
- iqtisadi rayon səviyyəsində.
- təbii-texnogen kompleks səviyyədə;
- ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;
- təbii-ərazi kompleksində;

113 Tİİ elminin vəzifələrinə bunlar aid deyil:

- meşə emalı;
- təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;
- iqtisadiyyatın ekolojişədirilməsi.
- resursların kompleks istifadəsi;
- təbiətdən səmərəli istifadə yolları;

114 Tİİ elminin tədqiqat istiqamətinə aid deyil:

- təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;
- təbii resurs potensialı.
- biosfer;
- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;

115 Tİİ elminin tədqiqat obyektinə aid deyil:

- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- sənaye obyektləri.
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;
- təbii resurs potensialı;

116 Tİİ elmi bu elmlərlə sıx əlaqədə deyil.

- cəografiya uyğun deyil;
- ekologiya sıx əlaqəlidir;
- iqtisadiyyat qeyri-müəyyəndir.
- tarix;
- biologiya aid deyil;

117 Tİİ praktiki aspektlərindən biri hansıdır?

- Başqa elmlərlə əlaqəsi.
- Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.
- Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.
- Ekoloji- iqtisadi sistemlər.

118 Tİİ elmi öyrənir:

- Təbii resurs potensialını və s.
- Təbii ərazi komplekslərini və s.
- Təbii ehtiyatları və s.
- Təbii şəraiti və s.

Ərazi istehsal kompleksləri və s.

119 Hazırda Tİİ – də hansı sistemlər nəzəriyyəsi geniş yayılmışdır?

- ekoloji –iqtisadi metodoloji kartoqrafik siyasi – iqtisadi statistik

120 Tİİ – nin tətbiq etdiyi tədqiqat üsullarına aid deyil?

- elmlik dialektik balans normativ, kartoqrafik sistem, statistik iqtisadi – riyazi

121 Tİİ hansı elmlər qrupuna aiddir?

- müstəqildir. iqtisadiyyat elmləri dəqiq elmlər Humanitar elmlər tarixi və coğrafi elmlər

122 Tİİ – n qlobal məqsədinə aid edilir:

- ekoloji lizinq regional idarəetmə dövlət tənzimləməsi təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə üsulları ekoloji monitoring

123 ətraf mühitin çirkləndiyi sahələr :

- ərazi dənizlərdə; adalarda kosmosda göllərdə;

124 Tİİ elminin praktiki aspektlərinə aid deyil:

- atmosferin strukturu təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi; ekoloji proseslərlə bağlı təsərrüfat mexanizmlərinə ekoloji amillərin təbii şəraitin qiymətləndirilməsi; çirklənmədən dəyən zərərin hesablanması

125 Arxeologiya elmi hansı elmlər ilə əlaqəlidir?

- iqtisadiyyat elmi ilə; biologiya elmləri ilə; Tİİ ilə əlaqəsi yoxdur ekologiya elmi ilə torpaqsunaslıq elmi ilə;

126 Təbiətin mühafizəsi hansı tədqiqat obyektinə aiddir?

günəş enerjisi.
atmosfer;
hidrosfer
litosfer;

- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatına

127 Tarix və biologiyanın qovşağında olan elmdir?

biologiya və iqtisadiyyat.
ekologiya və iqtisadiyyat;

- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
tarix və biologiya;
coğrafiya və biologiya;

128 ərazidə baş verən proseslər necə adlanır?

- təbiətdən istifadə
Ərazidən istifadə.
Nəqliyyatdan istifadə.
Kənd təsərrüfatından istifadə.
Sənaye sahəsindən istifadə.

129 Təbiətdə baş verən hadisələr hansı elm tərəfindən tənzimlənir?

- ekologiya
təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
coğrafiya
geologiya
geomorfologiya

130 Biosferin öyrənilməsi elminin tədqiqat istiqamətinə aiddir:

- Təbii resursların həjminin hesablanması.
Tİİ istifadənin tənzimlənməsi.
Atmosferin tədqiqi.
Təbiət hadisələrinə münasibət
Hidrosferin öyrənilməsi

131 ətraf mühitin çirklənməsi və mühafizəsi harada baş verir?

- adalarda.
dənizlərdə;
kosmosda;
göllərdə;
konkret ərazidə;

132 Təbiətdən istifadə prosesi harada baş verir?

- Nəqliyyatda.
Regionda.
Ərazidə.
Sənaye sahəsində.
Kənd təsərrüfatında.

133 Tİİ elmi bu elmlərin qovşağında yerləşir:

- biologiya və iqtisadiyyat.
ekologiya və iqtisadiyyat;
tarix və biologiya;

coğrafiya və biologiya;
ekologiya və coğrafiya;

134 Tİİ elminin tədqiqat obyektinə aiddir:

- hidrosferə;
- atmosferə;
- günəş enerjisinə.
- təbiətin mühafizəsi;
- litosferə;

135 Tİİ elminin əlaqəsi yoxdur:

- arxeologiya elmi ilə.
- iqtisadiyyat elmi ilə;
- torpaqsünaslıq elmi ilə;
- ekologiya elmi ilə;
- biologiya elmləri ilə;

136 Tİİ elminin praktiki aspektlərinə aid deyil:

- ekoloji proseslərlə bağlı təsərrüfat mexanizmlərinə ekoloji amillərin cəlb olunması.
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi
- biosferin tədqiqi;
- çirklənmədən dəyən zərərin hesablanması;

137 Tİİ elminin tədqiqat istiqamətinə aiddir:

- Biosferin öyrənilməsi
- Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi.
- Təbii resursların həcmnin hesablanması.
- Hidrosferin öyrənilməsi
- Atmosferin tədqiqi.

138 Cəmiyyətin inkişafın mühüm göstəricilərindən biridir:

- sosial – iqtisadi göstərici
- ekoloji – iqtisadi maraqlar
- maksimum istehsal
- texnogen təsir
- iqtisadi tələbat

139 Sənaye tullantıları ilə torpaq, su və atmosferin çirklənməsi nə ilə nəticələnir?

- təbii sərvətlərlə
- milli maraqlar ilə
- istehsalın
- ETT əhatəli olması ilə
- istehsalın təbii mühitə təsiri ilə

140 Desibel hansı çirklənmənin vahididir?

- səs-küy
- maye tullantı
- sürət vahididir
- toz tullantıları
- bərk tullantı

141 Ekoloji norma nədir?

- Meşələrin çirklənməsi.
- Suyun çirklənməsi.
- Atmosferin çirklənməsi.
- Torpağın çirklənməsi.
- Ətraf mühitin keyfiyyəti.

142 KİH,TİH nəyin göstəriciləridir?

- İnsan potensialının inkişaf indeksi.
- keyfiyyət normativi
- Ümumdaxili məhsul.
- Ümummilli məhsul.
- Yoxsulluq indeksi.

143 İnsanların ekoloji təhlükəsizliyinə aid edilir:

- ekoloji normativlər
- Təbii mühitə icazə verilən təsir norması
- Texniki təhlükəsizlik.
- İqtisadi təhlükəsizlik
- Ekoloji təhlükəsizlik

144 Fiziki,kimyəvi,bioloji və radioaktiv çirklənmələr nədir?

- Heyvanlar.
- Meşələr.
- Başqa planetlərdən gəlmələr.
- İnsanlar
- təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində

145 ətraf mühitin keyfiyyəti nədir?

- Torpağın çirklənməsi
- Atmosferin çirklənməsi
- Meşələrin çirklənməsi
- Suyun çirklənməsi.
- ekoloji norma

146 [Yeni sual]Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri nədir?

- ekoloji iqtisadi sistemlərin tərkib hissəsi
- Məhəlli ərazi istehsal kompleksləri.
- Sənaye qovşaqları
- İqtisadi rayonlar
- Sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar.

147 Obyektə təsir edən mühit necə adlanır?

- İnfrastruktur
- Sosial mühit.
- Sənaye qovşaqları
- ətraf mühit
- İqlim mühiti

148 Optimal səs-küy fonu nə qədərdir?

10 db

- 90 db
- 50 db
- 100 db
- 20 db

149 Ətraf mühitin keyfiyyət normativlərinə aiddir.

- İnsan potensialının inkişaf indeksi.
- KİH, TİH.
- Ümumdaxili məhsul.
- Ümummilli məhsul.
- Yoxsulluq indeksi.

150 Ekoloji normativlər lazımdır:

- Körpülərin tikilməsi üçün.
- Su elektrik stansiyaların tikilməsi üçün.
- Təbii ehtiyatların qorunması üçün.
- İnsanların ekoloji təhlükəsizliyi üçün.
- Qoruqların yaradılması üçün.

151 Təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində ətraf mühit hansı təsirə məruz qalır?

- Fiziki, kimyəvi, bioloji və radioaktiv.
- Radioaktiv.
- Biokimyəvi.
- Denudasion.
- Erroziya.

152 Ekoloji iqtisadi sistemlərin hansı tərkib hissələri var?

- Sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar.
- Sənaye qovşaqları.
- Məhəlli ərazi istehsal kompleksləri.
- İqtisadi rayonlar.
- Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri.

153 Ətraf mühit nədir?

- Obyektə təsir edən mühit.
- Sənaye qovşaqları.
- Sosial mühit.
- İnfrastruktur.
- İqlim mühiti.

154 Genetik fondun saxlanması üçün nə etmək lazımdır?

- Təbii mühitin qorunması.
- Yeni məhsul növləri tapmaq.
- Sənayeni inkişaf etdirmək.
- Meliorasiyanın inkişafı.
- Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.

155 Keyfiyyət normativi nədir?

- Ekoloji təhlükəsizlik.
- Təbii mühitə icazə verilən təsir norması.
- Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- İqtisadi təhlükəsizlik.

Texniki təhlükəsizlik.

156 ətraf mühitin keyfiyyət göstəriciləri hansılardır?

Ərazi istehsal kompleksləri.

- Ekoloji normativlər.
- Şəhərlər.
- Sənaye qovşaqları.
- Təbii ərazi kompleksləri.

157 Təbii komponentlər (ünsürlər) hansılardır?

Hidrosfer, Biosfer.

Biosfer, Litosfer.

Od, bitki və heyvanat Aləmi.

- Torpaq, su, hava, günəş enerjisi.
- Təbii ehtiyatlar, şərait.

158 Tələbat anlayışı nədir?

Fəaliyyət növüdür.

- Abstrakt termindir.
- Sosial qrupu əhatə edir.
- İnsanların yaşayış tərzini.
- Özünü bərpa qabiliyyəti.

159 Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqə necə mərhələdə baş verir?

2

5

4

6

- 3

160 Texnogen dəyişikliklərin bir – birindən nəyə görə fərqlənilirlər?

mütəxəssislərə görə

təbii amillərə görə

təsir dairəsinə görə

- forma və miqyasına görə
- sosial – iqtisadi göstəricilərinə görə

161 Elektromaqnit sahəsi nələr vasitəsilə yarana bilər?

Radioaktiv şüalanma.

Exo.

Səs-küy.

- mobil telefonlar
- Radio dalğaları.

162 Təbii ünsürlərdə kimyəvi birləşmə və element üçün nə tələb olunub?

Təbii ünsürlərdə rast gəlinən hər bir kimyəvi birləşmə və element üçün.

Bütün komponentlər üçün.

Dəniz və içməli sular üçün.

- konsentrasiyanın izn həddi
- Bütün kimyəvi elementlər üçün.

163 Təbii mühitin qorunması nəyi tələb edir?

- Sənayeni inkişaf etdirmək.
- Meliorasiyanın inkişafı.
- Yeni məhsul növləri tapmaq.
- genetik fondun saxlanması
- Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.

164 Təbii mühitə icazə verilən təsir norması nədir?

- keyfiyyət normativi
- İqtisadi təhlükəsizlik.
- Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- Ekoloji təhlükəsizlik
- Texniki təhlükəsizlik.

165 Təbii ünsürlərə nələrə aid edirlər?

- təbii şərait
- ozonosfer
- su, torpaq, hava və s.
- biosfer
- litosfer

166 Meşələrin çirklənməsi

- Şəhərlər.
- ətraf mühitin keyfiyyəti
- Sənaye qovşaqları.
- Təbii ərazi kompleksləri
- Ərazi istehsal kompleksləri

167 Tələbat termininə aiddir:

- Fəaliyyət növüdür.
- Özünü bərpa qabiliyyəti.
- İnsanların yaşayış tərz.
- Abstrakt
- Sosial qruppu əhatə edir

168 Mobil telefonlar insanlara hansı mənfi təsiri ilə seçilir?

- Səs-küy.
- Radioaktiv şüalanma.
- Radio dalğaları.
- Elektromaqnit sahəsi.
- Exo.

169 Konsentrasiyanın izin həddi müəyyən olunur:

- Təbii ünsürlərdə rast gəlinə bilən hər bir kimyəvi birləşmə və element.
- Bütün komponentlər .
- Dəniz və içməli sular.
- Hər bir şəhər .
- Bütün kimyəvi elementlər.

170 Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinə aiddir:

- subyektiv qiymətləndirmə
- ehtiyat qiymətləri
- dəyər qiymətləri

ödənış qiymətləndirməsi
aktual qiymətləndirmə

171 Təbii resurslardan ekoloji –iqtisadi qiymətləndirilməsi nə üçün aparılır?

- qiymətləndirmə aparılmır
- iqtisadi maraqlar
vəziyyətin proqnozlaşdırılması
vəziyyətin aktuallığı
fəaliyyətin maliyyələşməsi

172 Ekoloji qiymətləndirmənin effekti olması üçün vacibdir:

- əhalinin rəyi
tədqiqatların aparılması
dövlətin qanunları
- alternativ variantın olması
müəssisə rəhbərliyini rəyi

173 Ekoloji qiymətləndirmə hansı fəaliyyət növü üçün aparılır?

- fəlakətlər
vaciblər
bəzi
- bütün
aparılmır

174 Havaya atılan zərərli maddələrin həcmi nədən asılıdır?

- Havada olan tozun həmindən.
Havanın təzyiqindən.
- çirklənməyə dəyən zərərdən
Havanın tərkibində olan su buxarlarının həcmindən.
Havanın kimyəvi tərkibindən.

175 Hansı variantda heyvandarlıq məhsulu aşağı düşür?

- Mexanizasiyadan.
Əkin sahələrindən.
- zərər dəyəndə
Otlaq sahələrindən
Bitkilərin məhsuldarlığından.

176 Çirklənmə ilə bitkiçilik arasında asılılıq nədən ibarətdir?

- Əkin sahələrindən.
Məhsulun maya dəyərindən
Məhsulun daşınma xərcindən
Torpağın münbitliyindən.
- bitkiçiliyə dəyən zərərdən

177 Meşələrin böyümə sürəti ilə müşə təsərrüfatına dəyən zərər arasında hansı asılılıq var?

- Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
- asılı olmadığından
Meşələrin çirklənmə sahəsindən
meşələrdə sanitariya kəsmədən;
Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;

178 Çirkləndirici maddələrin həcmi nəyə təsir edir?

- Məhsulun həcmi
- Məhsulun maya dəyəri;
- Torpağın münbitliyi;
- Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərəre İqlim

179 Emprik üsul nədir?

- iqtisadi göstəricidir
- ətraf mühitin mühafizə tədbirləri
- təbii resurs potensialıdır
- çirklənmədən dəyən zərəre hesablanır ölçü vahididir

180 Atmosferin çirklənməsindən dəyən zərəre asılıdır?

- Havada olan tozun həmindən.
- Havanın kimyəvi tərkibindən.
- Havanın təzyiqindən.
- Havaya atılan zərəreli maddələrin həmindən.
- Havanın tərkibində olan su buxarlarının həmindən.

181 Heyvandarlığa dəyən zərəre asılıdır:

- Mexanizasiyadan.
- Heyvanlarda məhsuldarlığın aşağı düşməsindən.
- Otlaq sahələrindən.
- Bitkilərin məhsuldarlığından.
- Əkin sahələrindən.

182 Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərəre asılıdır:

- Əkin sahələrindən.
- Məhsulun maya dəyərindən.
- Torpağın münbitliyindən.
- Məhsulun daşınma xərcindən.
- Çirklənmə sahəsindən.

183 Meşə təsərrüfatına dəyən zərəre asılı deyil:

- Meşələrin çirklənmə sahəsindən.
- Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;
- Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
- Meşələrin böyümə sürətindən;
- meşələrdə sanitariya kəsmədən;

184 Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərəre təsir edir:

- Məhsulun həcmi.
- Məhsulun maya dəyəri;
- Torpağın münbitliyi;
- Çirkləndirici maddələrin həcmi;
- İqlim;

185 Çirklənmədən dəyən zərəre hesablanır:

- Emprik;

Dolayı;
Təcrübi.
İqlim;
Tropik;

186 Su hövzələrində zəhərli maddələrin nisbi təhlükəlilik əmsalı nədən asılıdır?

- Su sərfindən;
- Suyun kimyəvi tərkibindən
- Yağıntılardan
- çirklənmədən dəyən zərərdən
- Su modulundan

187 Zərərli maddələrin nisbi nisbi təhlükə əmsalı nəyə təsir edir?

- atmosferin çirklənməsindən dəyən zərəre
- Havanın təzyiqi.
- Havanın kimyəvi tərkibi.
- Havada olan tozun həcmi.
- Havada olan su buxarının həcmi.

188 Bu üsulla çirklənmədən dəyən zərər hesablanmır:

- Birbaşa empirik və analitik.
- empirik;
- birbaşa;
- Analitik;
- Dolayı;

189 Heyvandarlığa dəyən zərər asılıdır:

- Mexanizasiya olmayanda.
- Əkin sahələri sıradan çıxanda.;
- Otlaq sahələri azalmada;
- Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- Bitkilərin məhsuldarlığı pozulmada.;

190 Meşə təsərrüfatına dəyən zərər asılıdır:

- Meşələrdə ağacların diametri ilə.
- Meşələrin tərkibi ilə;
- Meşələrin rütubət göstəriciləri ilə;
- Ağacların boyu ilə;
- Meşələrin çirklənmə sahəsi ilə;

191 Torpağın dövriyyədən çıxmasından dəyən zərər təsir edir:

- Bitkilərin məhsuldarlığından.
- Torpağın münbitliyindən.
- Bitkilərin növündən.
- Hər hektardan gələn gəlirlərə.
- Heyvanların məhsuldarlığından.

192 Su hövzələrinin çirklənməsindən dəyən zərər asılıdır:

- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından.
- Su modulundan;
- Suyun kimyəvi tərkibindən.
- Yağıntılardan;

Su sərfindən;

193 Atmosferin çirklənməsindən dəyən zərərə təsir edir:

Havada olan su buxarının həcmində.

Havanın kimyəvi tərkibində.

Havanın təzyiqində.

- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalına.
- Havada olan tozun həcmində.

194 Çirklənmədən dəyən zərər hansı üsulla hesablanır?

tarixi,coğrafi,ənənəvi

genetik,lokal,iqtisadi

statistik,riyazi

müxtəlif metodlar

- birbaşa,empirik,analitik

195 Heyvandarlıqda məhsuldarlığın aşağı düşməsi nədən asılıdır?

Bitkiçiliyə dəyən zərərdən

Çirklənən torpağın sahəsindən;

- Heyvandarlığa dəyən zərərdən
- Heyvandarlıq sahəsinin inkişaf səviyyəsindən;
- Yem bazasının azalmasından

196 Meşələrin çirklənmə sahəsi nə ilə uzlaşır?

Meşələrin rütubət göstəricilərindən

Meşələrin tərkibindən;

- Meşə təsərrüfatına dəyən zərərlə
- Meşələrdə ağacların diametrindən.
- Ağacların boyundan;

197 Her hektardan gələn gəlirlə torpağın dövriyyədən çıxması arasında asılılıq nədən ibarətdir?

Bitkilərin məhsuldarlığından.

- Torpağın münbitliyindən.
- Bitkilərin növündən.
- Heyvanların məhsuldarlığından]
- dəyən zərərdən

198 Bərk tullantıların təsnifatına aiddir:

limitə uyğun

- toksiki, qeyri – toksiki
- təhlükəsiz
- təhlükəli
- limitdən artıq

199 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişin növünə daxildir:

ağacın emalı

- meşə gəlirləri
- bitkilərin müxtəlifliyi
- iqlim göstəriciləri
- potensial ehtiyatlar

200 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin perspektivlərinə aiddir:

bazar mexanizmlərinin tətbiqi
köçürülmə ödənişləri
ödənişin indeksasiyası
tullanılan izn həddi

- hərbi əməliyyatlar

201 Çirklənməyə görə ödənişlərin hesablanması metodikasına aid deyil:

regional xüsusiyyətlərə görə
ödənişin inqrediyentə görə təyini
tədbirlərin stimullaşdırılması

- istifadə miqyasına görə
vahid metodun tətbiqi

202 Sudan istifadə həcminə görə vergilər ondan istifadəyə görə ödəniş formalarının uyğunluğu:

Doğru cavab yoxdur.
Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.
Sudan istifadəyə görə lisenziya haqqları.
Su vergisi

- istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil

203 Aşağıdakılardan təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişlərin üsullarına aid olmayan hansıdır?

Doğru cavab yoxdur.
Təkrar istehsal və ya bərpa.
Renta
Məsrəf.

- axtarışlar

204 Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid edilir?

- aid edilmir
Meşə gəlirləri.
Mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər.
Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş.
Sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödəniş

205 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi
Konsentrasiyanın izn həddindən
Tullantıların izn həddindən.
Təbiəti mühafizə xərclərindən.
İstismarın izn həddindən

206 Müəssisələrin büdcəsi ilə torpağın çirklənməsi arasında asılı qeyri müəyyəndir:

Regionların ekoloji vəziyyətindən.
Tullantıların nisbi təhlükə əmsallarından
Tullantıların tərkibindən
Tullantıların həcmindən.

- ödənişin həcmi

207 Tullantıların həcminə görə ödənişə aid deyil:

- Tullantıların həcminə görə ödəniş.
Torpaqdan istifadəyə görə vergi.
Meşə gəlirləri.

Yerin təkindən istifadəyə görə.
Sudan istifadəyə görə ödəniş.

208 Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı nədən asılıdır?

Konsentrasiyanın izn həddindən
Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
● çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən
Təbii mühafizə xərclərindən.
Tullantıların izn həddindən

209 Sudan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

Doğru cavab yoxdur.
Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.
Sudan istifadəyə görə lisenziya haqqları.
Su vergisi.
● Sudan istifadə həcminə görə vergilər.

210 Təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişlərin üsullarından deyil:

Doğru cavab yoxdur.
Təkrar istehsal və ya bərpa.
Renta.
Məsrəf.
● Kəşfiyyat.

211 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin növlərindən deyil:

- Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər.
Meşə gəlirləri.
Mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər.
Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş.
Sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödəniş.

212 Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

- Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
Konsentrasiyanın izn həddindən.
● Tullantıların izn həddindən.
Təbii mühafizə xərclərindən.
İstismarın izn həddindən.

213 Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- Regionların ekoloji vəziyyəti.
Tullantıların nisbi təhlükə əmsalları
Tullantıların tərkibi
Tullantıların həcmi.
● Müəssisələrin büdcəsi.

214 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid deyil:

- Tullantıların həcminə görə ödəniş.
Torpaqdan istifadəyə görə vergi.
Meşə gəlirləri.
Yerin təkindən istifadəyə görə.
Sudan istifadəyə görə ödəniş.

215 Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi asılıdır:

- Konsentrasiyanın izn həddindən.
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından.
- Təbii mühafizə xərclərindən.
- Tullantıların izn həddindən.

216 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- nəqliyyatın inkişafına nəzarət
- Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- antropogen təsirin qiymətləndirilməsi
- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.

217 Təbii və antropogen təsirdən ətraf mühitdə baş vermiş dəyişikliklərə nəzarət nə adlanır?

- biosferin kompleks monitorinqi
- qısa müddətli monitorinqidir.
- fiziki monitorinqidir.
- biosferin kompleks monitorinqidir.
- qlobal monitorinqidir

218 Uzun müddətli müşahidə sistemi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması nədir?

- ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir
- demoqrafik proseslərə nəzarət sistemidir
- onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır
- ətraf mühitin monitorinqidir
- ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.

219 Təsir amilinə, çirkləndirici mənbələrə, miqyasına görə fərqlənmələr nə adlanır?

- miqyasına görə
- çirkləndirici mənbələrə görə.
- təsir amilinə görə.
- çirkləndirici mənbələrə görə.
- apanıldığı yerə görə

220 Ekoloji pasport hansı müddətdə etibarlıdır?

- 2 il müddətinə.
- 3 il müddətinə
- 5 il müddətinə
- 6 ay müddətinə
- 1 il müddətinə

221 Atmosfer, yerüstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera nəyə aid edilir?

- atmosfer, kriosfera
- monitorinqin obyektinə
- yerüstü sular, okeanlar
- atmosfer, yeraltı sular.
- okeanlar və dənizlər.

222 Müəssisələrin ekoloji pasportu özündə əks etdirir?

“ekoloji pasport” olmur

- mühafizə tədbirlərinin vaxtı, xərcləri və s
mühazirə üçün işçi qüvvəsinin müəyyənliyi
təbii resursların istehlaklı
təbii resursların müxtəlifliyi

223 Müəssisənin Ekoloji pasport hansı müddətə tərtib olunur?

- müddətsizdir
- 5 il
- 1 il
- 3 il
- 2 il

224 ekoloji audit hansı ekoloji fəaliyyətlə uyğundur?

- məlumatların təhlilidir.
- ekoloji monitorinqin bir hissəsidir
- ekoloji ekspertizaya uyğundur
- ekoloji menecmentin bir elementidir
- proqnozlaşmadır

225 Auditor xidməti haqqında AR – nın Qanununda auditor yoxlamasının hansı növləri göstərilir?

- növləri yoxdur
- uçot və yoxlama
- müxtəlif xidmətlər
- adi və mürəkkəb
- məcburi və könülü

226 Auditor aşağıdakılardan hansına rəy vermir?

- qiymətləndirmə
- ayırma
- təsnifat
- müşahidə
- əsaslılıq

227 Auditor sözünün latınca mənası nədir?

- məruzəçi
- dinləyici
- əks etdirən
- yoxlayıcı
- izah edən

228 Audit haqqında ilk sənət neçənci ildə aşkar edilmişdir?

- 1130 – cu ildə
- 1050 - ci ildə
- 1800 – ci ildə
- 1755-ci ildə
- 1330 – cu ildə

229 Sel, Vulkan, Zəlzələ, quraqlıq, torpağın eroziyası və s. hansı monitorinq sistemə aid edilir?

- lokal monitorinq
- məsafə monitorinqi
- Fiziki monitorinq
- kimyəvi monitorinq

bioloji monitoring

230 İmpakt monitoring sistemi hansı sahələri əhatə edir?

- dəniz və okean sularını
- xüsusi təhlükəli zonaları
- kənd təsərrüfatı zonalarını
- sənaye müəssisələrini
- elmi araşdırmaları

231 Baza monitoring sistemi zamanı nələr nəzərə alınır?

- fiziki təsir amilləri
- çirklənmə dərəcəsi
- regional antropogen təsirlər
- urbanizasiya səviyyəsi
- kimyəvi tullantılar

232 Monitoring nələri öyrənir?

- maliyyə və vergi vəsaitləri
- iqlim göstəriciləri
- potensial ehtiyatları
- ətraf mühitin hərtərəfli analizi
- əhalinin yerdəyişməsini

233 Ekoloji sənədlərdən 5 il müddətinə etibarlı olan hansıdır?

- 6 ay müddətinə
- 3 il müddətinə
- ekoloji pasport
- 2 il müddətinə
- 5 il müddətinə

234 Təhlükəsiz xidmət və məhsullar təbiətdən istifadənin hansı göstəricisinə uyğundur?

- global ekoloji problemləri həll etdikdə
- təbiətdən istifadəyə görə kompleks icazəyə
- yeni texnologiyalar tətbiq etdikdə.
- təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə
- regional yanaşma tətbiqi dedikdə.

235 Hadisələri bu gündən gələcəyə qədər nəzərdə tutan üsul hansıdır?

- köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.
- külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.
- genetik üsul
- hadisələri bu gündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- demoqrafik siyasəti nəzərdə tutur.

236 ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr hansı sənədə aiddir?

- çirkab sularının təmizlənmə mexanizmi, tullantıların keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri.
- istifadə olunan ehtiyatın kəmiyyət, keyfiyyət göstəriciləri
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr.
- müəssisə haqqında ümumi məlumat və istifadə olunan texnologiya
- ekoloji pasporta

237 Qraflar nəzəriyyəsi nəyə əsaslanır?

anket sorğuları
proqram-məqsəd

- ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasına genetik və normativ üsulların sintezi.
ekspert qiymətləndirilməsi.

238 Regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanmaq nədir?

hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır
iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

- proqram-məqsəd üsulunun mahiyyətidir

239 Ekoloji ekspertizanın mexanizmi neçə elementlə səciyyələnir ?

5
10
● 3
2
6

240 Sosial müdafiə təşkilatlarının ekoloji auditdə iştirak etmələrinə yardım göstərən təşkilatlar hansıdır?

- ekoloji audit aparılmır
regionlar
transmilli korporasiyalar
dövlət idarələri.
bələdiyyələr

241 Nəzarət obyektinə üçün informasiya modelinin seçilməsi ekoloji auditin hansı fəaliyyətinə aiddir?

audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması.

- ekoloji auditorun vəzifəsinə uyğun deyil
dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması
müəssisədə vəziyyətin təhlili
ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.

242 Auditorların vəzifəsinə daxil olmayan hansıdır?

ekspert qiymətləndirilmələri
verginin hesablanmasına kömək
mühasibat uçotunun təşkilinə kömək göstərilməsi

- müəssisələrə maliyyə yardımı göstərmək
sifarişçiyə informasiya xidməti

243 İlk dəfə auditi tətbiq edən dövlətlər sırasındadır:

Almaniya
Fransa
Yaponiya
Rusiya

- ABŞ

244 1995-ci il iyunun 20-də Azərbaycan Respublikasının hansı qanunu qəbul edilmişdir?

1995-ci il mayın 4-də
● auditor xidməti haqqında
1996-cı il sentyabrın 5- də.

1994-cü il iyunun 10-da.
1997-ci il fevralın 28-də.

245 İmperativ,təhlükəsizlik,aşkarlıq,müstəqillik,komplekslilik ekspertizanın hansı funksiyasına aiddir?

enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.
imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.
müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması

- ekoloji ekspertizanın əsas prinsipinə peşəkarlıq, müstəqillik, aşkarlıq, imperativ.

246 Təsərrüfat,layihə və planları reallaşmaqdan əvvəl hansı hallarda keçirilməlidir?

ekoloji fəlakət baş verdikdə.
milli valyuta dəyərini itirdikdə.
ölkədə iqtisadi islahatlar aparılıqda.
iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.

- ətraf mühitin ekspertizasında

247 İqtisadi xarakterli tədbirlər sistemi nədir?

iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.
siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.

- ekoloji ekspertiza
siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.

248 ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət nə adlanır?

ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət
ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.
ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.

- ekokimyəvi vəziyyətə nəzarət

249 Bioloji monitorinq nələr vasitəsilə həyata keçirilir?

- bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitorinqdir
bioloji monitorinq dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitorinqdir.
bioloji monitorinq bitki aləmində aparılan monitorinqdir
bioloji monitorinq biosferdə aparılan monitorinqdir.
bioloji monitorinq heyvanlar aləmində aparılan monitorinqdir.

250 ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarətdir:

insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət
ətraf mühitdə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
litosferdə gedən proseslərə nəzarət.

- fiziki monitorinq
ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.

251 Konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olan monitorinq hansıdır?

cavabların hamısı doğrudur
təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.

- lokal monitorinq sistemi
bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.

252 Ölkə miqyasında aparılan monitorinq hansı monitorinqdir?

bir neçə ölkədə aparılan monitorinq.
beynəlxalq miqyasda aparılan monitorinq.
şəhərdaxilində aparılan monitorinq
materikdə aparılan monitorinq.

- milli monitorinq

253 Regional antropogen təsirlərlə təbiətdə baş verən hallarla hansı monitorinq növü məşğuldur?

lokal monitorinq sistemi
dünyəvi monitorinq sistemi
milli monitorinq sistemi
lokal monitorinq sistemi

- Baza monitorinq sistemi

254 Bir nöqtədə yerləşən mənbəyin, hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin monitorinqi nədir?

Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.
bir nöqtədə yerləşən mənbənin
müəyyən bir sahənin

- [yeni cavabçirkləndiri mənbələrin monitorinqi yerini dəyişməyən mənbəyin monitorinqi.

255 Müxtəlif kimyəvi çirkləndiricilər, təbii və fiziki təsirlər nə adlanır?

kimyəvi çirkləndirici maddələr.
təbii təsir amilləri.
müxtəlif çirkləndirici maddələr
fiziki təsir amilləri

- monitorinqin təsir amili

256 Azərbaycanda, ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı neçənci ildən həyata keçirilir?

- 1998-ci ildən
1997-ci ildən
1995-ci ildən
1996-cı ildən
1999-cu ildən

257 Auditin qanunvericilik vətəni hansı ölkə hesab olunur?

- Böyük Britaniya
Fransa.
Portuqaliya
Yaponiya
İspaniya

258 Ekoloji audit hansı sahələrdə aparılır?

bələdiyyələr
transmilli korporasiyalar
dövlət idarələri.
regionlar

- sosial müdafiə təşkilatları.

259 Ekoloji auditorun vəzifələrinə daxil deyil?

audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması. müəssisədə vəziyyətin təhlili.

- nəzarət obyektinə üçün informasiya modelinin seçilməsi.
- dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması.
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.

260 Ekoloji audit neçə mərhələdə aparılır?

- 2
- 4
- 6
- 3
- 5

261 Aşağıdakılardan hansı düzgün cavabdır?

- ekoloji auditor ekoloji bazarı tənzimləyən şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji sahibkarlıqla məşğul olan fiziki şəxsdir.
- ekoloji auditor mövcud qanunvericiliyə əsasən ekoloji auditor fəaliyyəti göstərmək hüququna malik olan hüquqi və ya fiziki şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji monitorinq həyata keçirən hüquqi şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji prosesi idarə edən şəxsdir.

262 Ekoloji audit ilk dəfə hansı ölkədə tətbiq olunmağa başlamışdır?

- Fransa
- Almaniya
- Rusiya
- Yaponiya
- ABŞ

263 Auditor xidmət haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1995-ci il iyunun 20-də.
- 1994-cü il iyunun 10-da.
- 1995-ci il mayın 4-də.
- 1997-ci il fevralın 28-də.
- 1996-cı il sentyabrın 5- də.

264 Təbiətdən istifadə problemlərinin həlli hansı halda səmərəli ola bilər?

- regional yanaşma tətbiqi dedikdə.
- yeni texnologiyalar tətbiq etdikdə.
- təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə.
- maliyyə vəsaitinin həcmi artırıldıqda.
- qlobal ekoloji problemləri həll etdikdə.

265 Genetik üsul digər üsullardan nə ilə fərqlənir?

- hadisələri bu gündən gələcəyə qədər nəzərdə tutur.
- hadisələri bu gündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- demoqrafik siyasəti nəzərdə tutur.
- köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.
- külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.

266 Aşağıdakı cavablardan hansı ekoloji pasportda öz əksini tapmamışdır?

çirkab sularının təmizlənmə mexanizmi, tullantıların keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri. müəssisə haqqında ümumi məlumat və istifadə olunan texnologiya.

- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyyələr.
istifadə olunan ehtiyatın kəmiyyət, keyfiyyət göstəriciləri.
əsas məhsullar istehsalının texnoloji sxemi, havaya atılan tullantıların təmizlənmə sxemləri.

267 Ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasında ən səmərəli üsul hansıdır?

- genetik və normativ üsulların sintezi.
ekspert qiymətləndirilməsi.
proqram-məqsəd
- qraflar nəzəriyyəsi.
anket sorğuları.

268 Proqram–məqsəd üsulunun mahiyyəti nədir?

- hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

269 Aşağıdakılardan hansı təbiətdən istifadəyə görə kompleks icazəyə aid deyil?

- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişin miqdarı.
istifadəyə verilmiş təbii ehtiyatların saxlanması və mühafizəsinin
təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
cərimə sanksiyalarının tətbiqi qaydaları və şərtləri.
- təhlükəsiz xidmət və məhsullar.

270 Ekoloji ekspertizanın əsas prinsipləri hansılardır?

- enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.
imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.
müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, müstəqillik, komplekslilik
peşəkarlıq, müstəqillik, aşkarlıq, imperativ.

271 ətraf mühitin ekspertizası hansı hallarda keçirilməlidir?

- ekoloji fəlakət baş verdikdə.
milli valyuta dəyərini itirdikdə.
iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
- təsərrüfat, layihə və planları reallaşdırmaqdan əvvəl.

272 Ekoloji ekspertiza dedikdə nəzərdə tutulur:

- siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.
iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.

273 Ekobiokimyəvi monitorinq dedikdə başa düşülür:

- ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.
ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət.

274 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgündür?

- bioloji monitorinq bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitorinqdir.
- bioloji monitorinq dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitorinqdir.
- bioloji monitorinq bitki aləmində aparılan monitorinqdir.
- bioloji monitorinq biosferdə aparılan monitorinqdir.
- bioloji monitorinq heyvanlar aləmində aparılan monitorinqdir.

275 Fiziki monitorinq dedikdə başa düşülür:

- insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.
- litosferdə gedən proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitdə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarət.

276 Aşağıdakı cavablardan hansı doğrudur?

- cavabların hamısı doğrudur.
- kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.
- bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- lokal monitorinq sistemi konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.

277 Milli monitorinq sistemi dedikdə başa düşülür:

- şəhərdaxilində aparılan monitorinq.
- ölkə miqyasında aparılan monitorinq.
- bir neçə ölkədə aparılan monitorinq.
- beynəlxalq miqyasda aparılan monitorinq.
- materikdə aparılan monitorinq.

278 Baza monitorinq sistemi nədir?

- litosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- faunada baş verən hallara nəzarət etmək.
- bitki aləmində baş verən hallara nəzarət etmək.
- regional antropogen təsirlər nəzərə alınmaqla təbiətdə baş verən hallara nəzarət etmək.
- hidrosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.

279 Monitorinqin təsir amili dedikdə başa düşülür:

- fiziki təsir amilləri.
- təbii təsir amilləri.
- kimyəvi çirkləndirici maddələr.
- müxtəlif çirkləndirici maddələr.
- müxtəlif kimyəvi çirkləndirici, müxtəlif təbii və fiziki təsir amilləri.

280 Monitorinq sistemi siniflərinə ayrılır:

- aparıldığı yer.
- təsir amilinə, çirkləndirici mənbələrə, miqyası.
- çirkləndirici mənbə.
- təsir amili.
- miqyas

281 Monitorinqin obyektini dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- lokal monitorinq.

monitorinq qiymətləndirilməsi
ümumi nəzarət

- atmosfer, yer üstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera.
baza monitorinqi

282 Ekoloji monitorinqin vəzifələrinə aid deyil?

antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.
təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.

- sənayenin inkişafına nəzarət.
Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.

283 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.
.antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
sənayenin inkişafına nəzarət.

284 ətraf mühitin monitorinqi nədir?

demoqrafik proseslərə nəzarət sistemidir.
ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir
ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.

- uzun müddətli müşahidə sistemi olub, ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması.
onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır.

285 Uzunmüddətli proqnoz və planlaşdırma necə səciyyələnir?

ekoloji – iqtisadi
elmi – tədqiqat
iqtisadi

- strateji
siyasi

286 Ekoloji auditorun xidməti hansı sahələrə ayrılır?

müəssisədə vəziyyətin təhlili
ilkin və yekun xidmətlər

- müqavilə tələb edən və etməyən
istehsalın səmərəli təşkili
audit siyasətinin öyrənilməsi

287 Ekoloji risk konsepsiyası nədir?

- insanlara mənfi təsirin minimuma endirilməsi
insanlara təsir edən amilləri öyrənmək
müsbət konsepsiya yoxdur
Tullantıların izn həddinin müəyyən edilməsi
layihələrin vaxtında hazırlanması

288 Müstəqillik prinsip ekoloji fəaliyyətin hansı sahəsinə aiddir?

- ekoloji ekspertizaya
ekoloji tənzimləməyə
ekoloji monitorinqə

ekoloji auditə
ekoloji maraqlara

289 Müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərini əks etdirən sənəd nə adlanır?

tullantıların, çirklənmənin izn həddləri haqqında sənəd.
ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd
cərimə sanqsiyaların şərtləri haqqında sənəd.

- müəssisənin ekoloji pasportu
təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.

290 Təbii resurs potensialının və ona tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan deyilməsi nədir?

havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir
təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır.
təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi

- ekoloji proqnozlaşmadır
ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır.

291 Dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir:

ekoloji təhsilin bir formasıdır

- təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası
demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir.
iqtisadi siyasətin əsasıdır.
ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir.

292 Eko-iqtisadi,eko-hüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühiti mühafizə sahəsində qanunvericiliyin gözlənilməsi auditin hansı funksiyasına aiddir?

audit aparən qururun formalaşması
ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.

- ekoloji auditin predmetinə
istehsal sahələrinin təşkil olunması.
sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.

293 Təbiəti mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər hansı auditor vəzifəsi ilə uyğundur?

sənədlərin qorunub saxlanması.

- auditor vəzifsinə uyğun deyil
auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək.
auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək.
məlumatların məxvi saxlanması.

294 Təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi auditin hansı fəaliyyətinə uyğun deyil:

eko-iqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi
ekoloji siyasətin hazırlanması.
təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması
təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi.

- ekoloji auditin predmetinə

295 Qarşılıqlı tərəflərin qanəedici qərarlar qəbul etməyə yönəlmiş məsləhətləşmələr hansı monitorinqin vəzifəsi hesab olunur?

- kompleks ekoloji monitorinqinin.
göstərilən sahələrdə baş vermiş dəyişikliklərin səbəbinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi.
ekoloji sistemin və insanların məskunlaşma sahələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.]

ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi
kompleks ekoloji monitorinqinin.

296 Hər hansı bir region daxilində gedən proseslər hansı monitorinq adlanır?

dünyada gedən proseslərə.
hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.
hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.
hər hansı bir şəhər daxilində gedən proseslərə.

- regional monitorinq sistemi

297 Monitorinq sözünün mənası latıncadan tərcümədən nədir?

uzlaşdırmaq
öyrənmək
nəzər salmaq
nəzər salmaq
çirklənməni azaltmaq

- nəzər salmaq

298 əhalinin miqrasiyasının nizamlanması hansı monitorinqin tərkib hissəsidir?

ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək.
çirkləndiricilərin təsirindən ətraf mühitdə yarana biləcək vəziyyətin proqnozu.
bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi

- monitorinq sisteminə daxil deyil
ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək

299 Antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət nə adlanır?

- antropogen təsir üzrə ekoloji monitorinq
əhalinin miqrasiyasına nəzarət.
sənaye müəssisələrinə nəzarət
nəqliyyat vasitələrinə nəzarət.
kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.

300 Sənaye müəssisəsinin ekoloji pasportu nədir?

tullantıların, çirklənmənin izn həddləri haqqında sənəd.
cərimə sanksiyaların şərtləri haqqında sənəd.
ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd.
təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.

- müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərinə əks etdirən kompleks sənəd.

301 Aşağıdakılardan hansı genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliyi ilə müəyyənləşdirilmir?

- təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.
elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri.
istehlak normativ və məhdudiyətləri.
real ehtiyat və imkanların olması.
təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.

302 Ekoloji proqnozlaşdırma nədir?

havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir.
ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır.

- təbii resurs potensialının və təbii ehtiyatlara tələbatın dəyişməsinin qabaqcadan deyilməsi və görülməsidir.
təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi.
təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır.

303 Təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası.

iqtisadi siyasətin əsasıdır.
ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir.
ekoloji təhsilin bir formasıdır.

- dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir.
demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir.

304 Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir.

kommersiya bankları.
ekoloji banklar.
ekoloji fondlar.
yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr.

- təhsil müəssisələri.

305 Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit mərhələsinə aid deyil?

- audit aparan qrupun formalaşması.
istehsal sahələrinin təşkil olunması.
ekoloji auditin aparılmasının vaxtının və xərcinin müəyyən olunması.
ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.
sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.

306 Aşağıdakılardan hansı auditorun vəzifəsinə aid deyil?

sənədlərin qorunub saxlanması.
auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək.
auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək.

- Təbiəti mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər etmək.
məlumatların məxfi saxlanması.

307 Aşağıdakı cavablardan hansı ekoloji auditin predmetinə aid deyil?

təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi.
ekoloji siyasətin hazırlanması.
ekoiqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi.

- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması.

308 Aşağıdakılardan hansı kompleks ekoloji monitorinqin vəzifələrinə daxildir?

yarlanmış neqativ halların ləğv və ya təsirinin azaldılması üçün tədbirlər hazırlamaq.
ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi.
göstərilən sahələrdə baş vermiş dəyişikliklərin səbəbinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi.
ekoloji sistemin və insanların məskunlaşma sahələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.

- qarşılıqlı tərəflərin qanəedici qərarlar qəbul etməyə yönəlmiş məsləhətləşmələri.

309 Regional monitorinq sistemi nəzarəti həyata keçirir:

dünyada gedən proseslərə nəzarət.
hər hansı bir şəhər daxilindəki monitorinq.
inzibati rayon daxilindəki monitorinq.
hər hansı bir ölkə daxilində olan monitorinq.

- hər hansı bir region daxilindəki monitorinq

310 Çirkləndirici mənbələrinin monitorinqi dedikdə başa düşülür:

bir nöqtədə yerləşən mənbənin.

Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.

- yerini dəyişməyən, bir nöqtədə yerləşən mənbəyin, hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin yerini dəyişməyən mənbəyin monitorinqi. müəyyən bir sahənin.

311 Monitorinqin təsir amillərinə aid deyil?

- sənaye müəssisələrinin çirkləndirilməsi başa düşülür. müxtəlif təbii təsir amilləri başa düşülür. müxtəlif kimyəvi çirkləndirici, müxtəlif təbii və fiziki təsir amilləri başa düşülür. monitorinqin təsir amili dedikdə müxtəlif kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri başa düşülür. müxtəlif fiziki təsir amilləri başa düşülür.

312 Aşağıdakılar hansı monitorinqin praktiki istiqamətlərinə aid deyil?

- əhalinin miqrasiyasının nizamlanması. çirkləndiricilərin təsirdən ətraf mühitdə yarana biləcək vəziyyətin proqnozu. ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək. ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək. bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi.

313 Aşağıdakılardan hansı antropogen təsir üzrə ekoloji monitorinqin əsas məsələlərinə daxildir?

- antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət. əhalinin miqrasiyasına nəzarət. sənaye müəssisələrinə nəzarət. nəqliyyat vasitələrinə nəzarət. kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.

314 Ekoloji auditin predmetinə aiddir:

- ekoloji siyasətin hazırlanması
müqavilələrin hazırlanması
auditor yoxlaması
kommersiya işlərinin təşkili
lisenziyaların verilməsi

315 Ekoloji menecmentin funksiyaları neçə qrupa bölünür?

- bölgüsü yoxdur
- 3
- 2
- 5
- 6

316 planlaşdırma və proqnozlaşdırma ekoloji menecmentin hansı sahəsinə aiddir?

- doğru cavab yoxdur. ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunması; ekoloji uçot və audit; ekoloji balans və nəzarət;
- Ekoloji menecmentin əsasına aid deyil:

317 Balans, nəzarət, uçot və audit hansı funksiyasına aiddir?

- doğru cavab yoxdur.
- ekoloji menecmentin əsasıdır ekstrapolyasiya, kartoqrafik; qiymətləndirmə, təhlil;

planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitoring;

318 Texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi ekoloji menecmentin proseslərinə aiddir?

elmin metodologiyası və rolu.

ekoloji menecmentin təşkili;

- konsepsiyasına aid deyil;
- ekoloji menecmentin prinsipi;
- ekoloji menecmentin funksional həcmi;

319 Ekoloji təhlükəsizliyin başlıca xüsusiyyəti nədir?

dövlət büdcəsinin yardımı

vəsaitlərin toplanması

fərdi işlərin görülməsi

ayrı-ayrılıqda fəaliyyət

- kollektiv fəaliyyət

320 Balanslaşdırma ekoloji menecmentin hansı funksiyasına uyğundur?

- funksiyasına uyğun deyil
- tənzimlənmə;
- planlaşdırma ;
- ekoloji marketing
- uçot və nəzarət;

321 Təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahədir:

faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.

təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;

- ekoloji menecmentdir;
- cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;
- təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.

322 Təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu nə adlanır?

təbiəti mühafizə avadanlığının icarəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb sosial münasibətlərinin məcmusu
təbiəti mühafizə avadanlığının daimi istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.

- ekoloji lizinqin aparılması
- təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi
- təbiəti mühafizə avadanlığının satılması ilə bağlı münasibətləri məcmusu.

323 Lizinq mərhələsinin 2-ci mərhələsində hansı işlər aparılır?

borclar vəziyyəti öyrənilir

hazırlıq işləri aparılır

- lizinq əməliyyatı bağlanır
- mühitin vəziyyəti öyrənilir
- kreditlər götürülür

324 Ekoloji lizinq müqaviləsinin vaxtı bitdikdən sonra icarədar nə edə bilər:

avadanlığı başqasına satar

- icarə obyektini qaytara bilər
- lizinq müqaviləsini pozar
- icarənin başqasına verə bilər
- əvəzində maliyyə vəsaiti alır

325 Lizing prosesinin 1-ci mərhələsi hansı prosesi aparır?

vəsaiti toplamaqla məşğul olur.
müəssisənin məhsulunu realizə edir

- müqavilənin imzalanması üçün hazırlıq işləri aparılır
alqı-satqı işlərini həyata keçirir
avadanlığı 2-ci şəxsə icarəyə verir

326 Təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələri nə ilə müəyyən olunur?

- genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliyi ilə
elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri.
istehlak normativ və məhdudiyətləri.
real ehtiyat və imkanların olması.
təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.

327 Ekoloji proqnozlaşdırmanın üsullarından biridir:

balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.

- proqram-məqsəd, genetik və normativ üsullar, ekspert qiymətləndirməsi
riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans.
dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik.
anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibernetika.

328 Proqram planlaşdırılması ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil olmasının səbəbi:

proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi.
proqram məlumatların təklifi.

ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.
zərurət yaranıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəssislərin cəlb edilməsi.

- ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil

329 Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir:

kommersiya bankları.
ekoloji banklar.
ekoloji fondlar.
yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr.

- səhiyyə müəssisələri

330 Sifarişçinin lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək auditorun hansı fəaliyyətinə aiddir?

fəaliyyətə uyğun deyil
auditorun səlahiyyətinə

- ekoloji auditorun hüquqlarına
auditorun vəzifəsinə
ekoloji auditorun işinə

331 Auditor xidmətinə aid deyil:

maliyyə hesabının auditi
daxili audit
kənar audit

- bitkinlik auditi
əməliyyat auditi

332 Auditor xidmətinə aid deyil:

uyğunluq auditi

- könüllü audit
- daxili audit
- kənar audit
- məcburi audit

333 Təbii resurslarda istifadə və bərpası üzrə hesablamaların və digər fəaliyyətlərin yoxlanılması nə ilə uyğundur?

təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.

təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır.

- çirklənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır
- antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır.
- ekoloji audit ilə

334 Ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxildir?

ətraf mühitdə baş verən hadisələrin ekspertizası

ekspertizanın funksiyaları

təbii floranın layihələndirməsinin ekspertizası

ekspertizanın elmi əsasları

- kompleks elmi tədqiqat işlərindən ibarət layihələrin ekoloji ekspertizası

335 Hansı monitoring universal monitoring hesab edilir?

nəzarət obyektinin monitoringi

kompleks nəzarət

ekoloji ekspertiza

- kompleks ekoloji monitoring
- fiziki monitoring

336 Radiotermik cihazlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitoringdir:

- məsafə monitoringi anlayışı
- xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitoring
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitoring.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitoring
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitoring.

337 Regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonalara nəzarət necə adlanır?

Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitoringi.

lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitoringi.

- impact monitoring sistemi
- regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitoringi.
- Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitoringi.

338 Bütöv biosferdə ekoloji komponentlərlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək necə adlanır?

- global monitoring sistemi
- litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək
- cavabların hamısı doğrudur
- materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək

339 Ekoloji proqnozlaşdırmada hansı üsullardan istifadə edilir?

- proqram- məqsəd, qraflar nəzəriyyəsi, genetik və normativ üsullarının sintezi, ekspert qiymətləndirilməsi.

balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.
anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibernetika.
riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans.
dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik.

340 Ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil:

zərurət yarandıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəssislərin cəlb edilməsi.

- proqramın planlaşdırılması.
proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi.
proqram məlumatların təklifi.
ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.

341 Ekoloji auditorun hüquqlarına aid deyil?

- mühasibat uçotunun təşkilində kömək göstərmək.
sifarişçi lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək.
bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq auditin forma və metodlarının sərbəst müəyyənləşdirmək.
ekoloji audit aparılan obyektlərin ekoloji və maliyyə fəaliyyəti ilə bağlı sənədlərlə tanış olmaq.
ekoloji audit aparılmasına başqa auditorları cəlb etmək.

342 Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit sisteminin funksiyalarına daxil deyil?

- nəzərdə tutulan fəaliyyəti həyata keçirmək barədə son qərarın qəbulu.
ekoloji auditin aparılmasında qanunvericiliyə əməl olunmasını təmin etmək.
ekoloji auditor xidmətinin keçirilməsinin keyfiyyətinə nəzarət.
ekoloji auditor kadrlarının hazırlanması, onların peşə və ixtisas səviyyələrinin artırılması.
ekoloji auditor fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən fiziki və hüquqi şəxslərə lisenziyaların verilməsi.

343 Ekoloji audit nədir?

- çirkənlənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır.
təbii resurslardan istifadə və bərpası üzrə hesabatların düzgün tərtib edilməsi və daxil olmaqla təbiətdən istifadəsi tərəfindən ekoloji tələblərin ətraf mühitin mühafizəsi normalarının və qaydalarının gözlənilməsi məqsədilə onların təsərrüfat və digər fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır.
təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır.

344 Aşağıdakılardan hansı ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxil deyil?

- modernləşdirmə məqsədi ilə fəaliyyət göstərən müəssisələrin ekoloji ekspertizası.
meşənin kəsilməsi üçün nəzərdə tutulan sahənin seçilməsi.
kompleks elmi-tədqiqat işlərindən ibarət təsərrüfat layihələrinin ekoloji ekspertizası.
dövlət ekoloji tələb və normativlərin yerinə yetirildiyi halda istismarına icazənin verilməsi.
istehsal olunan və xaricdən gətirilən yeni texnika texnologiya material və maddələrin ekoloji ekspertizası.

345 Aşağıdakı cavablardan hansının kompleks ekoloji monitorinqə aidiyyəti yoxdur?

- nəzarət obyektinin vəziyyətinin dəyişməsinin proqnozlaşdırılması.
nəzarət obyektinin seçilməsi.
ayrılmış nəzarət obyektinin müayinəsi
- istehlak normativ və məhdudluqları.
ölçmə işlərinin planlaşdırılması.

346 Məsafə monitorinqi nədir?

- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitorinq.
radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçan aparatlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitorinq.
radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitorinq.

radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitoring.
xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitoring.

347 İmpakt monitoring sistemi nədir?

- regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli ərazilərin monitoringi
regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitoringi.
Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitoringi.
Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitoringi.
lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitoringi.

348 Qlobal monitoring sistemi nədir?

- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət.
dünyada baş verən proseslərə və yer kürəsinin biosferində bütün ekoloji komponentlərə nəzarətlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək.
cavabların hamısı doğrudur.
materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət.
yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət.

349 Təbiətdən istifadəyə və çirklənməyə görə ödənişlərə aiddir:

- ərazinin müxtəlifliyi
su resurslarının ehtiyatı
ətraf mühitin çirklənməsi
təbii resurs potensialı
torpaqların ehtiyatı

350 Stasionar mənbələrdən ətraf mühitin çirklənməsinə görə normaların tətbiqi ödənişlərin hesablanma metodikası prinsipinə aiddir:

- uyğunluğu yoxdur
aid deyil
prinsipin məqsədidir
qanunauyğunluqdur
əsasən aiddir

351 Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlər ödəniş növünə aiddir?

- Aksizlər.
Konkursda iştiraka görə və lisenziya verilməsinə görə haqq.
ödəniş növünə aid deyil
Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlər.
Mineral-xammal bazasının bərpasına görə köçürmə

352 Təbii resurslardan səmərəli istifadənin əsas məqsədi nədir?

- Doğru cavab yoxdur.
Təbiətdən istifadəni stimullaşdırmaq.
Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq
Təbiətdən istifadəni tənzimləmək
təbiətdən istifadənin ödənişliliyini müəyyənləşdirmək

353 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:
Tullantıların izn həddindən
tullantıların yerləşməsinə görə ödənişin həcmi
İstismarın izn həddindən.

Konsentrasinin izn həddindən

354 Müəssisələrin texnoloji durumu nədən asılı deyil:

Tullantıların tərkibindən

Tullantıların həcmindən.

regionların ekoloji vəziyyətindən

- tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmindən
- Tullantıların təhlükə əmsalından

355 Tullantıların həcminə görə ödəniş.

İnqredientlərin nisbi təhlükə əmsalından.

- atmosferin çirklənməyə görə ödənişinin həcmindən
- Tullantıların həcmindən.
- Radionların ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların tərkibindən.

356 Tullantıların həcmi nəyə təsir göstərir?

Təbii mühafizə xərcləri

Tullantıların izn həddi.

Konsentrasianın izn həddi.

- ödənişin həcminə
- Fəal çirklənmə zolaqları.

357 Çirklənməyə görə ödənişlərin hesablanma metodikası prinsiplərindən deyil:

təbiəti mühafizə tədbirlərinin stimullaşdırılması.

- Stasionar mənbələrdən ətraf mühitin sirlənməsinə görə normaların tətbiqi hər indiqridentə görə ödənişin tətbiq olunması.
- Ödənişlərin tutulmasının sadəliyi və asanlıığı.
- Regional xüsusiyyətlərin nəzərə alınması (ekoloji vəziyyətdən asılı olaraq).

358 Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş növlərinə aid deyil:

Konkursda iştiraka görə və lisenziya verilməsinə aiddir

Aksizlərə aid deyil.

Mineral-xammal bazasının bərpasına görə köçürmələrə aiddir.

- Yerin təkindən istifadəyə görə subsidiyalara aiddir.
- Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlərə aiddir.

359 Təbiətdən istifadənin ödənişliliyinin məqsədi:

Təbiətdən istiadəni tənzimləmək.

Doğru cavab yoxdur.

Təbiətdən istifadəni stimullaşdırmaq.

Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq.

- Təbii resurslardan səmərəli istifadə etmək.

360 Tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmi asılıdır:

İstismarın izn həddi.

Təbiəti mühafizə xərcləri

- Mühitin ekoloji vəziyyəti
- Tullantıların izn həddi
- Konsentrasianın izn həddi

361 Tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmi asılı deyil:

Tullantıların həcmindən.
regionların ekoloji vəziyyətindən.

- Müəssisələrin texnoloji durumundan
- Tullantıların təhlükə əmsalından.
Tullantıların tərkibindən

362 Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

Tullantıların tərkibindən.
Tullantıların həcmindən.

- Müəssisənin ekoloji xərcindən.
Radionların ekoloji vəziyyətindən.
İnqredientlərin nisbi təhlükə əmsalından.

363 Çirklənməyə görə ödənişlərin həcminə təsir göstərir:

Tullantıların izn həddi.
Konsentrasiyanın izn həddi.
Təbii mühafizə xərcləri.
Fəal çirklənmə zolaqları.

- Tullantıların həcmi.

364 Torpağın keyfiyyəti ondan istifadəyə görə ödəniş formalarına aiddir:

İcarə haqqı
İcarə haqqı
Doğru cavab yoxdur
Torpaq vergisi.

- yox

365 Ödənişlərin miqdarı aşağı keyfiyyətli resursa görə olmalıdır-hansı prinsipə uyğun gəlir?

ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.

- Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş prinsipi
Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın əvəz olunmasını təmin etsin.
istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.

366 Ödənişlərin xərclənmə üsulları ödəniş sisteminin elementinə daxildir?

daxil deyil
Ödənişlərin istifadə qaydaları.
Ödəniş növü
Ayrı-ayrı ödənişlərin miqdarının müəyyən olunması üsulları.

- Ödənişlərin tutulması

367 İqtisadi qiymətləndirməyə görə nə müəyyənləşdirilir?

Doğru cavab yoxdur
Onların tərkibinə görə;
Onların yatırım şəraitinə görə.

- təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş
Onlardan istifadənin həcminə görə.

368 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

İstismarın izn həddindən.
Təbiəti mühafizə xərclərindən

Tullantıların izn həddindən.
Konsentrasiyanın izn həddindən.

- suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi

369 Regionların ekoloji vəziyyəti ilə suyun çirklənməsi arasında asılılıq:

Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından.
Qlobal ekoloji fonddan.
Tullantıların həcmindən
Tullantıların tərkibindən.

- çirklənməyə görə ödənişin həcmindən

370 Təbiəti mühafizə xərcləri bu amillərdən asılı deyil:

Yeni texnoloqiyanın tətbiqi.
Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.
Tullantıların tərkibi
Tullantıların ümumi həcmi.

- Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən

371 Torpaqlardan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

Doğru cavab yoxdur.
Torpaq verçisinə.
İcarə haqqına
Torpağın normativ qiymətinə

- Torpağın keyfiyyətinə

372 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin prinsiplərindən deyil:

ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.
istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.

- Ödənişlərin miqdarı aşağı keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın əvəz olunmasını təmin etsin.

373 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlər sisteminin elementlərindən deyil:

- Ödənişlərin xərclənmə üsullarıdır.
Ödəniş növüdür.
Ayrı-ayrı ödənişlərin miqdarının müəyyən olunması üsullarıdır.
Ödənişlərin tutulmasıdır.
Ödənişlərin istifadə qaydalarıdır.

374 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş müəyyənləşdirilir:

Onlardan istifadənin həcmi.
Onların tərkibi;
Onların yatırım şəraiti.

- Onların iqtisadi qiymətləndirilməsi;
Doğru cavab yoxdur.

375 Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

İstismarın izn həddi.
Təbiəti mühafizə xərcləri
Tullantıların izn həddi.
Konsentrasiyanın izn həddi.

- Mühitin ekoloji vəziyyəti

376 Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- Qlobal ekoloji fondan.
- Tullantıların həcmindən.
- Regionların ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından.
- Tullantıların tərkibindən.

377 Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi bu amillərdən asılı deyil:

- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.
- Tullantıların ümumi həcmi.
- Tullantıların tərkibi.
- Təbiəti mühafizə xərcləri.
- Yeni texnologiyanın tətbiqi.

378 Təbiətdə mühafizədə tənzimləmə üsulları içərisində hansı daha çox tətbiq olunur?

- müvəqqəti
- daimi
- bioloji
- xüsusi
- birbaşa

379 Su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılması müəssisənin ekoloji fondundan hansı vəsaiti tələb edir?

- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına
- təbiəti mühafizə işlərinə
- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.
- bu sahəyə ekoloji fondun vəsaiti xərclənmir
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.

380 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ekoloji fondların ümumi gəlirlərində xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- 10-12%
- 50-55%
- 20-30%
- 40-45%
- 80-85%

381 Azərbaycanca ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- 1995-ci ildə
- 1989-cu ildə
- 2000-ci ildə
- 1990-cı ildə
- 1991-ci ildə

382 əhalinin vəsaiti,ictimai təşkilatların könüllü yardımı və s. hansı fonda aiddir?

- ətraf mühitin mühafizəsinin ictimai fonduna
- kommersiya bankı
- dövlət büdcəsi.
- dünya bankı.
- vergilər.

383 I qrup ölkələrdə təbiəti mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- 2%
- 1,5%
- 3%
- 6%
- 4%

384 Vəsaitin davamlılığı digər maliyyə növlərindən nə ilə fərqlənir?

- vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi
- vəsaitin azlığı
- vəsaitin çoxluğu
- mənbənin üstünlüyü
- vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi

385 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- kommersiya bankları.
- yerli büdcələr.
- nazirlik və komitələrin vəsaitləri.
- dövlət büdcəsi
- müəssisələrin öz vəsaitləri

386 Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasını.
- təbiəti mühafizə işlərinin aparılması.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsini.
- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasını.
- su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.

387 Ekoloji fondların investisiya siyasətinin prioritet (üstün) istiqamətlərinə aid deyil:

- dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanmasına.
- təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılmasına.
- meşələrdə məcburi kəsimin aparılması.
- xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsinə.
- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsilə.

388 Azərbaycanca ekoloji fond nə vaxt formalaşmışdır?

- 2000-ci ildə.
- 1990-cı ildə
- 1991-ci ildə
- 1995-ci ildə
- 1989-cu ildə.

389 ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondunun maliyyələşmə fondları hansıdır?

- vergilər fonduna.
- əhalinin vəsaiti, ictimai təşkilatların könüllü yardımı və s.
- dövlət büdcəsinə.
- kommersiya bankları fonduna
- dünya bankına.

390 İnkişaf etmiş ölkələrdə təbiətin mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun (ÜMM) neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- 8 %
- 5 %
- 3 %
- 4 %
- 2 %

391 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinin və ekoloji proqramların maliyyələşmə rolu oynamır?

- ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhalinin vəsaiti kimi.
- əhalinin gəlirləri və təqaüdlər kimi.
- müxtəlif səviyyəli büdcələr kimi.
- müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti kimi.
- büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlar kimi.

392 Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına.
- təbiəti mühafizə işlərinə.
- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.
- su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.

393 ərazi regional ekoloji fondlarının formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- regional ekoloji fondlardan respublika ekoloji fonduna köçürmələr edir.
- çirklənməyə görə ödənişlər, ekoloji vergi və cərimələr.
- regional ekoloji fond ərazidə öz istiqrazlarını yaya bilər.
- xarici bankların investisiyaları bu fondlara köçürülə bilər.
- təşkilat, müəssisələr, vətəndaşlar regional ekoloji fonda könüllü surətdə vəsait köçürə bilərlər.

394 Ekoloji fondların ümumi gəlirlərində ətraf mühitin çirklənməsinə görə xüsusi çəkisi təşkil edir:

- 80-85 %
- 87-90 %
- 45-50 %
- 65-70 %
- 55-60 %

395 Azərbaycanda ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- 1991-ci ildə
- 1990-cı ildə
- 2000-ci ildə.
- 1989-cu ildə.
- 1995-ci ildə

396 ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondunun maliyyələşmə fondları hansıdır?

- vergilər.
- dövlət büdcəsi.
- kommersiya bankı
- dünya bankı.
- əhalinin vəsaiti, ictimai təşkilatların könüllü yardımı və s.

397 İnkişaf etmiş ölkələrdə təbiətin mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun (ÜMM) neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- 1,5%
- 6%
- 3%
- 2%
- 4%

398 Büdcədən ayrılan vəsaitin digər maliyyələşmə mənbələrindən üstünlüyü nədir?

- vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi.
- vəsaitin azlığı
- vəsaitin çoxluğu
- vəsaitin davamlılığı
- vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi.

399 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- kommersiya bankları.
- yerli büdcələr.
- nazirlik və komitələrin vəsaitləri.
- müəssisələrin öz vəsaitləri.
- dövlət büdcəsi.

400 Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlərə daxildir:

- iqtisadi mexanizmlər
- rentabellik
- resurs amilləri
- sadə mexanizmlər
- xüsusi mexanizmlər

401 Meşə massivlərində sənaye əhəmiyyətli ağacların doğranması ekoloji fondun investisiya siyasətinin prioritet istiqamətinə aiddir:

- dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanması
- təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması.
- ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil
- xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.
- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil.

402 Dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar hansı mənbələrə daxil deyil?

- zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələri.
- fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.
- təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.
- ekoloji fondların formalaşmasına
- müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.

403 Təbii mühitlə itkilərin bərpası, iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi hansı məqsədlə yaradılır?

- ərazi ekoloji fondlarına aid deyil.
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması .
- tullantısız texnologiyanın tətbiqi .
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.
- təbiətdən istifadənin idarə olunması

404 Respublika büdcəsindən ayrılmalar büdcədənkənar ərazi ekoloji fondlara daxil edilirmi?

cavabların hamısı doğrudur
su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fondu.

- ərazi ekoloji fondlarına aid deyil
mineral-xammal bazasının bərpası fondu.
meşələrin mühafizəsi və bərpası fondları.

405 əhalinin gəlir və təqaüdlərinin təbiəti mühafizə tədbirlərində və ekoloji proqramların maliyyələşməsində nə kimi rolu vardır?

ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhalinin vəsaiti.

- maliyyələşmədə rolu yoxdur
müxtəlif səviyyəli büdcələr
müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti.
büdcədənkənar ərazi ekoloji fondlar.

406 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyə təminatı nə üçün xarakterikdir?

cavabların hamısı doğrudur
təbiəti mühafizə tədbirlərinin maddi-texniki təminatı.

- bazar iqtisadiyyatı
təbiəti mühafizə tədbirlərinin ideoloji təminatı.
təbiəti mühafizə tədbirlərinin demoqrafik təminatı

407 Ekoloji fondların formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsaitə.
zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələrə.

- dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar.
fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.
təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitlərinə.

408 Büdcədənkənar ərazi ekoloji fondlarına daxil deyil:

meşələrin mühafizəsi və bərpası fondlarına aiddir.
mineral-xammal bazasının bərpası fonduna aiddir.
cavabların hamısı doğrudur.

- respublika büdcəsindən ayrılmalar.
su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fonduna aiddir.

409 Ekoloji fondların investisiya siyasətinin prioritet (üstün) istiqamətlərinə aid deyil:

büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil.
dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanması.
təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması.

- meşələrdə məcburi kəsimin aparılması.
xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.

410 Ekoloji fondların formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.
müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.

- dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar.
zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələr.
fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.

411 Büdcədənkənar ekoloji fondların yaradılmasında əsas məqsəd nədir?

- təbii mühitdə itkilərin bərpası, iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi .
təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması .
tullantısız texnologiyanın tətbiqi .
cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.
təbiətdən istifadənin idarə olunması .

412 Büdcədənkənar ərazi ekoloji fondlarına daxil deyil:

- su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fondu.
respublika büdcəsindən ayırmalar.
mineral-xammal bazasının bərpası fondu.
meşələrin mühafizəsi və bərpası fondları.
cavabların hamısı doğrudur.

413 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinin və ekoloji proqramların maliyyələşmə rolunu oynayır?

- büdcədənkənar ərazi ekoloji fondlar.
ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhalinin vəsaiti.
əhalinin gəlirləri və təqaüdlər.
müxtəlif səviyyəli büdcələr.
müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti.

414 Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatı üçün xarakterikdir?

- cavabların hamısı doğrudur.
təbiəti mühafizə tədbirlərinin ideoloji təminatı.
təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyə təminatı.
təbiəti mühafizə tədbirlərinin maddi-texniki təminatı.
təbiəti mühafizə tədbirlərinin demoqrafik təminatı.

415 Məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, norma daxilində və normadan artıq çirklənməyə görə ödənişlər hansı fondun hesabına yaranır?

- müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.
təbiəti mühafizə obyektinə və avadanlıqları üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri.
müəssisələrin ekoloji fondları
məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.
dövlət və kommərsiya banklarının kreditləri.

416 Transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi ekoloji fondların vəsaitinin istifadəsində necə iştirak edir?

- ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil
güzbəştli kredit və ssudaların ayrılması.
təbiəti mühafizə yönü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.
əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak
kommərsiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət
durması

417 Mineral xammalın daha dərin emalı və saflaşdırılması tədbirləri ekoloji fondun vəzifələrinə uyğundur?

- təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması,
ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardım
ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və
kreditlərin ayrılması.
ekoloji fondların vəzifələrinə aid deyil
əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi.

418 Dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri hansı hesaba maliyyələşir?

- respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına təbiəti mühafizə işləri.
müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının məhdudlaşdırılması.
zərərli maddələrin su obyektlərinə axıtılmasının qarşısının alınması.

419 Beynəlxalq maliyyə qurumlarının investisiyaları müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak hansı formadadır?

təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühiti çirkləndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.
vergilər.

- formalaşmada iştirak etmir
respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.
respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar.

420 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların vəsaitlərinin istifadəsinə daxil deyil:

- transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi kimi.
təbiəti mühafizə yönü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu kimi.
əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak kimi.
kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması kimi.
güzəştli kredit və ssudaların ayrılması kimi.

421 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların əsas vəzifələrinə daxil deyil?

təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardımına.

təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsinə.

ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılmasına.

- mineral-xammalın daha dərin emalı və saflaşdırma tədbirləri.
əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsinə.

422 Respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir:

müəssisənin əsas istehsal proseslərinin vəsaiti.

təbiəti mühafizə işlərinin vəsaiti.

- ancaq dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri.
zərərli maddələrin su obyektlərinə axıtılmasının qarşısının alınmasının vəsaiti hesabına.
zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının aradan qaldırılması hesabına.

423 Müəssisələrin ekoloji fondları hansı mənbələr hesabına yaranır:

təbiəti mühafizə obyektinə və avadanlıqları üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri.

- məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, norma daxilində çirklənməyə görə ödənişlər və normadan artıq çirklənməyə görə cərimə ödənişləri.
məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.
dövlət və kommersiya banklarının kreditləri.
müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.

424 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların vəsaitlərinin istifadəsinə daxil deyil:

- transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi.
güzəştli kredit və ssudaların ayrılması.
təbiəti mühafizə yönü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.
əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak.
kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması.

425 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların əsas vəzifələrinə daxil deyil?

təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji təbii və təhsilin inkişafına yardım.
ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılması.

- mineral-xammalın daha dərin emalı və saflaşdırma tədbirləri.
əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
təbii mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi.

426 Respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir:

müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
təbii mühafizə işləri.

- ancaq dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri.
zərərli maddələrin su obyektlərinə axıdılmasının qarşısının alınması.
zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının məhdudlaşdırılması.

427 Aşağıdakılardan hansı müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak etmir?

təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühiti çirkləndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.
vergilər.

- beynəlxalq maliyyə qurumlarının investisiyası.
respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.
respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar.

428 CERES əməkdaşlığının əsas məqsədi

ətraf mühitin bərpası

- dəyişən texnologiyaları təbii mühitə uyğunlaşdırmaq dəyişən texnologiyaları təbii mühitə uyğunlaşdırmaq
aztullantılı texnologiya tətbiq etmək
yeni texnologiyaları cəlb etmək
Təbii ehtiyatların qorunmasına yardım

429 Sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı nə adlanır?

sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı
sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.

- ekoloji risk
sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.

430 Sığorta sisteminin əsas göstəricilərinə aid deyil:

sığorta tarifləri.
sığorta ödənişinin həcmi

- sığorta funksiyası
sığorta riski.
sığorta haqqı

431 Orta müddətli əməliyyat necə adlanır?

sayrinq əməliyyatı

- xayrinq əməliyyatı
kempinq əməliyyatı
rentinq əməliyyatı
tempinq əməliyyatı

432 Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

düzgün cavab yoxdur.

- 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda xüsusi sığorta müqavilə şərti.
müqavilə halı.
sığorta ödənişi.

433 Aşağıdakı cavablardan hansı sığorta obyektinin mahiyyətini ifadə edir?

sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayı.
sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmi.

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə məsuliyyət riskinin həcmi.
sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmi.
sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqı.

434 Normativ proqramın son nəticəsi nədir

- dövlət sənəddir
regional proqramdır
ilkin araşdırma
kompleks sənəddir
son nəticədir

435 Regional proqramın hazırlanması mərhələsinə aiddir

Proqrama aid deyil
Proqnozun veilməsi

- seçilmiş variantın araşdırılması
layihənin maliyyələşməsi
Komplekslilik səviyyəsinin seçilməsi

436 Regional proqramın hazırlanması mərhələsinə aiddir

- proqramın kompleks məqsədlərinin müəyyənləşməsi
proqramın səmərəliliyi
proqramın vacibliyi
proqramın alternativliyi
sənədlərin maliyyələşdirilməsi

437 Regional proqramın hazırlanması mərhələsinə

- proqramın məqsədi və ilkin təhlili
Dövlət orqanlarının nəzarəti
Tərtibə çəkilən xərclər
Proqramın əvvəldən tərtibi
Layihələrin tərtibatı

438 Keyfiyyət – kəmiyyət problemlərinin xüsusiyyətlərinə aid deyil

Məqsədə nil olmanın alternativliyi
Perspektivlilik

- problemin vəziyyətinin təhlili
problemin arasında əlaqənin mürəkkibliyi
Yüksək kapital tutumu

439 Təbiəti mühafizənin regional problemlərinin həlli neçə hissədən ibarətdir

- 3
5
4

2
6

440 Təbiətdən istifadənin böyük problemləri hansı səviyyədə həll oluna bilər

- Rayon
- Iqtisadi
- Inzibati
- regional
- Baza

441 Təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması Azərbaycan Respublikası Prezidentinin hansı qərarı ilə təsdiq olunmuşdur

- 4 oktyabr 2009-cu il
- 4 oktyabr 1997-ci il
- 4 oktyabr 2000-ci il
- 4 oktyabr 1999-cu il
- 4 oktyabr 2005 –ci il

442 Xüsusi lisenziyalar nədir

- audit sənədləri
- əhalinin tərtib etdiyi sənədlər
- Bazar münasibətləri sənədi
- dövlət orqanları tərəfindən keçirilən sənəd
- ekspertiza sənədləri

443 Təbiətdən kompleks istifadəyə görə lisenziyalar nəyə aiddir

- sistemə daxil olan icazə qrupuna
- əhalinin təbiətdən istifadəsinə
- istifadə netodlarına
- aztullantılı texnologiyaya
- kompleks istehsallara

444 Ekoloji menecment nədir

- Qərarların verilməsidir
- Ticarət formasıdır
- İstifadə etməkdir
- idarə etmək üsuludur
- Bazar münasibətidir

445 Köməkçi ekoloji sahibkarlıq vəzifəsi

- Biosferin mühafzəsi
- İstehlakın təşkili
- Ekoloji problemlərin həlli
- qeyri-ekoloji istehsal sahələri
- Texnoloji avadanlıqların təşkili

446 Ekoloji sahibkarlığın növləri hansılardır

- Vahid və sabit
- yardımçı və xüsusi
- istehsal və istehlak
- ciddi və zəif
- əsas və köməkçi

447 CERES prinsiplərinə aiddir

- Istehsalın intensivləşdirilməsi
- Mühitin mühafizəsi
- Kompleks istehsal
- enerjiyə qənaət
- Təbii ehtiyatların mühafizəsi

448 1989-cu ildə CERES təşkilatı prinsiplərini neçə şirkət yerinə yetirməyə razılıq verdi

- 101
- 60
- 81
- 80
- 100

449 Sahibkarlıq fəaliyyəti xartiyası hansı ildə hazırlanmışdır

- 2010
- 1990
- 2005
- 2001
- 1985

450 Sahibkarlıqda kimlər uğur qazanır

- İdخال, ixracı bacaranlar
- cəmiyyətin tələbinə tez cavab verənlər
- müəssisə sahibi olanlar
- daha çox vəsaiti olanlar
- Səriştəsi olanlar

451 Ekoloji sahibkarlığın mahiyyəti nədir

- ekoloji xidmətdir
- əvvəlcədən qiymətləndirmədir
- Ticarətin inkişafıdır
- insan fəallığının potensialıdır
- istehlakçıya məsləhətdir

452 Lizinq prosesi neçə mərhələyə ayrılır

- 4 mərhələdə
- 5 mərhələdə
- 3 mərhələdə
- 2 mərhələyə
- 7 mərhələdə

453 Kənar lizinqin formaları hansılardır

- iqxal, ixrac lizinqi
- lokal lizinqi
- baza lizinqi
- daxili lizinq
- beynəlxalq lizinq

454 Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- müəssisə daxili

- sığorta lizinqi
- maliyyə lizinqi
- kredit lizinqi
- əməliyyat lizinqi

455 Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- Ciddi
- təcili
- asılı
- əmlak
- operativ

456 İcarə müddəti nə qədər ola bilər

- İcarə müddəti göstərilmir
- 1 ildən 5 ilə qədər
- 1 ildən 20 ilə qədər
- 1 ildən 10 ilə qədər
- 1 ildən 3 ilə 1 ədəd

457 Klassik lizinq iştirakçıları neçə şəxsdən ibarət olur

- 10
- 2
- 3
- 4
- 6

458 Ekoloji lizinq nədir

- Müəssisənin cərimə ödəməsi
- Rekultivasiya işlərinin aparılması
- təbiəti mühafizə avadanlığının icarəsi
- ödənişlərin verilməsi
- Müəssisələr arasında əlaqə

459 Ekoloji sığorta mahiyyəti nədir

- Normativ – hüquqi aktdır
- ekoloji təhlükəsizlik üçün bir vasitədir
- çirklənmələrə qarşı tədbirdir
- ekoloji tarazlığını qoruyur
- Monitorinq keçirmək

460 Sığorta qiyməti nədir

- əmtəə qiyməti
- Sığortanın aparılması
- sığorta ödənişinin illik dövryyəsinin həcmi
- sığorta yığıcı
- Sığortanın hesablanması

461 Ekoloji sığortanın əsas prinsipinə daxildir

- Prinsip yoxdur
- Sığorta hadisəsi
- Sığortanın könüllü təşkili
- üçüncü tərəfə dəyən zərərin maksimum yoxdu ödənilməsi

Sığorta vergisi

462 Ekoloji sığorta sisteminin əsas göstəricisinə daxil deyildir

- sığorta tarifləri
- sığorta ödənişinin həcmi
- sığorta riski
- sığorta müəssisəsi
- sığorta haqqı

463 Aşağıdakılardan hansı lizinq prosesinin birinci mərhələsinə aid deyil?

- bütün hazırlıq işlərinin aparılması, hər əməliyyatın bütün şərt və xüsusiyyətlərinin dəqiq öyrənilməsi.
- lizinq üzrə ödəmələrin aparılması;
- mühasibat uçotunun aparılması;
- işlərin rəsmiləşdirilməsi.
- lizinq obyektinin sığortası haqqında müqavilə;

464 Lizinq prosesində neçə mərhələ ayrılır?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

465 Kənar lizinqin hansı formaları vardır?

- ixrac, regional.
- idxal, xaric
- idxal, ixrac
- daxili, xarici
- ixrac, daxil

466 Maliyyə lizinqinin hansı formaları vardır?

- standart, icarədar, operativ.
- standart, liz-bek, icarədar.
- lizinq «standart», operativ «standart».
- operativ, kənar.
- liz-bek, icarədar, kənar.

467 Orta müddətli əməliyyat necə adlanır?

- sayrinq
- xayrinq
- kempinq
- rentinq
- tempinq

468 Rentinq nədir?

- 1 ilə qədərki əməliyyat
- 10 ilə qədərki əməliyyat
- 3 ilə kimi olan əməliyyat
- 5 ilə qədərki əməliyyat
- 2 ilə qədərki əməliyyat

469 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgündür?

- ekoloji lizinq kredit almaq prinsiplərinə əsaslanır.
- ekoloji lizinq qaytarmaq prinsiplərinə əsaslanır.
- ekoloji lizinq qaytarmaq və müddət prinsiplərə əsaslanır.
- ekoloji lizinq qaytarmamaq və müddətsiz prinsiplərə əsaslanır.
- ekoloji lizinq qeyri məhdud prinsiplərinə əsaslanır.

470 Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

- 3 ay müddətinə imzalandıqda.
- 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda
- yarım il müddətinə imzalandıqda.
- müqavilə 1 illiyə imzalandıqda.
- 1,5 il müddətinə imzalandıqda.

471 Aşağıdakı cavablardan hansı sığorta obyektinin mahiyyətini ifadə edir?

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayıdır.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə məsuliyyət riskinin həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqıdır.

472 Sığorta halı nədir?

- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın baş verdiyi proses.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi.

473 Ekoloji risk dedikdə nəzərdə tutulur:

- sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.

474 Aşağıdakılardan hansı sığorta sisteminin əsas göstəricilərindən sayılmır?

- sığorta haqqı
- sığorta təşkilatı
- sığorta riski.
- sığorta tarifləri.
- sığorta ödənişinin həcmi

475 İdxal, ixrac hansı lizinqin formasıdır?

- ixrac, regional.
- idxal, xaric
- idxal, ixrac
- daxili, xarici
- kənar

476 Standart, Liz-bek, icarədar hansı lizinqin formalarıdır?

- standart, icarədar, operativ
- maliyyə lizinqi
- lizinq «standart», operativ «standart».

operativ, kənar.
liz-bek, icarədar, kənar

477 Xayrinq nədir?

- sayrinq
- orta müddətli əməliyyat
- kempinq
- rentinq
- tempinq

478 Ekoloji lizinq hansı prinsip əsasında fəaliyyət göstərir?

- mülkiyyət lizinqi formasında
- klassik lizinq formasında
- qaytarmaq və müddət prinsipi
- dəyərin birdəfəlik ödənilməsi prinsipi
- investisiya prinsipi ilə

479 Ekoloji lizinq nədir?

- təbiəti mühafizə avadlıqlarının icarəsi
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi
- qaytarılmamaq şərti ilə icarə
- kredit vəsait almaq
- bank işinin təşkili

480 2 il və daha çox müddətə imzalanan sığorta necə adlanır?

- 3 ay müddətinə imzalandıqda
- güzəştli sığorta müqaviləsi
- yarım il müddətinə imzalandıqda.
- müqavilə 1 illiyə imzalandıqda
- 1,5 il müddətinə imzalandıqda.

481 Sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmi nə adlanır?

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayıdır.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmidir.
- sığorta obyektinin mahiyyəti
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmidir
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqıdır.

482 Qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu ziyanın baş verdiyi proses nədir?

- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.
- sığorta halı
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi.

483 Lisensiyalaşdırma sisteminə daxil olan icazələr neçə qrupa bölünür

- 7
- 5
- 2
- 4
- 3

484 Təbii mühit hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- təbii şərait faktoru
- texnoloji istiqaməti
- istehsalın maddi faktorun əhalinin maddi problemini maarifləndirməni

485 Su kadastrı neçə sahəni əhatə edir?

- 7
- vahiddir
- 5
- 3
- 2

486 Ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- dövlətlər arasında müqavilə
- çirklənmə səviyyəsi
- maliyyə sistemi
- kreditlər
- limitlər sistemi

487 Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlər ilk növbədə nələrə qiymət qoyulması ilə bağlıdır?

- təbii şəraitə
- təbii ehtiyatlara
- istehsal sahələrinə
- əmək ehtiyatlarına
- iqlim şəraitinə

488 Subsidiyalar və limitlər ətraf mühitin mühafizəsinin hansı göstəricilərinə aiddir?

- hüquqi və qanunçuluq
- plan və proqnozlaşma;
- iqtisadi metodlarına
- komplekslik və qanunçuluq;
- informativ və inzibati;

489 Ödənişlilik prinsipi təbiətdən istifadənin hansı göstəricisinə aiddir?

- tənzimləmə prinsipinə
- planlaşdırma;
- öncüllük
- qanunçuluq;
- uyğunluq

490 Komplekslik Tİ-nin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından hansına uyğundur?

- nəzarət
- uyğun deyil
- ödənişlilik;
- ərazi-sahə quruluşu
- komplekslik;

491 Tİ-nin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

icarə.

təqdimat;
məcburi göstəriş;
● fəal təsərrüfat bölgüsü
özünüidarənin məhdudlaşdırılması

492 ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

hüquqi və qanunçuluğa.
plan və proqnozlaşmaya;
● subsidiyalar və limitlər;
komplekslilik və qanunçuluğa;
informativ və inzibatiliyə;

493 Təbiətdən istifadənin tənzimlənmə prinsiplərinə aid deyil:

● ödənişlilik.
planlaşdırmasına;
öncüllüynə;
qanunçuluğuna;
uyğunluğuna;

494 Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

fəal təsərrüfat bölgüsü.
təqdimat;
məcburi göstəriş;
● icarə;
özünüidarənin məhdudlaşdırılması;

495 ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

hüquqi və qanunçuluq.
plan və proqnozlaşma;
● subsidiyalar və limitlər;
komplekslilik və qanunçuluq;
informativ və inzibati;

496 Təbiətdən istifadənin tənzimlənmə prinsiplərinə aid deyil:

● ödənişlilik.
planlaşdırma;
öncüllük;
qanunçuluq;
uyğunluq;

497 Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından biri aşağıdakıdır:

nəzarət.
● imperativ;
ödənişlilik;
ərazi-sahə quruluşu;
komplekslik;

498 Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

icarə.
təqdimat;
məcburi göstəriş;
● fəal təsərrüfat bölgüsü;

özünüidarənin məhdudlaşdırılması;

499 Marketingin əsas məqsədlərindən biri:

- ətraf mühitin mühafizəsinin təmin olunmasıdır.
- təbiətdən kompleks istifadənin təmin olunmasıdır;
- firma və birliklərin inkişafının proqnozlaşdırılmasının təmin olunmasıdır;
- ekoloji bazarın inkişafının təmin olunmasıdır;
- müəssisənin plana uyğun və proporsional inkişafının təmin olunmasıdır;

500 Marketing fəaliyyətinin əsas elementlərinə aiddir:

- tələbatın formalaşdırılması və satışın stimullaşdırılması.
- xammal bazarının vəziyyətinin proqnozlaşdırılması;
- qiymətlərin kəskin aşağı salınması;
- istehsal və istehlakçı kreditləri vermək;
- marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi;

501 Ekoloji marketingdə ekstrarolyasiya üsulu əsaslanır:

- riyazi modellərin qurulmasına;
- ekspertlərin bilik və intuisiyalarına;
- qanunauyğunluqların iqtisadi təzahürlərinə və yayılmasının analizinə;
- iqtisadi plan və proqnozların analizinə;
- istehsal və istehlak həcmünün balansına.

502 Bazarın kanyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinə kompleks yanaşmaya aiddir:

- istehsalçı və istehlakçılara;
- təmizləyici qurğularla təminatına;
- dövlət və sahə statistikasına.
- uçot və hesabatın rəsmi formasına;
- proqnozlaşma və analitik metodların tətbiqi;

503 Ekoloji bazarda istehsal və istehlak statistikasının öyrənilməsi imkan verir:

- rəqabət və satışı tənzimləməyi.
- əmtəlik məhsulu müəyyən etməyə;
- müxtəlif statistik və proqnostik göstəricilərdən istifadəni;
- məhsul satışını stimullaşdırmağı;
- kəmiyyət, keyfiyyət və rəqabəti müəyyən etməyə;

504 Bazar vəziyyətinin öyrənilməsi aşağıdakı səviyyədə fərqləndirilir:

- normativ, satlıq, iqtisadi vəziyyəti;
- kompleks, hüquqi, əmtəlik vəziyyəti;
- proqnostik, analiz, kompleks vəziyyəti
- ümumi iqtisadi, sahəvi, əmtəlik vəziyyəti;
- informativ, sahəvi, köməkçi vəziyyəti;

505 Ekoloji biznes nə deməkdir?

- ekoloji marketing
- ekoloji sahibkarlıq
- ekoloji lizinq
- idarəetmə
- ekoloji menecment

506 Təbiəti mühafizə fəaliyyətinin idarə olunması keçən əsrin sonunda hansı regionlarda hazırlanmışdır?

Kanada və ABŞ – da

- Avropa və ABŞ – da
- Yaponiyada
Fransa və İtaliyada
SSRİ – də

507 Ekoloji bazarın əsas seqmentindən (bölmə) deyil:

təbiəti mühafizə;
gigiyenik və texnoloji.
enerji;

- ətraf mühiti mühafizə;
xammal;

508 Marketing idarəetmə prosesi mərhələlərindən deyil:

bazar imkanlarının analizi;
marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi.

- bazarın hansı mallarla dolduğunu müəyyənləşdirmək;
marketing kompleksinin hazırlanması;
məqsədli bazarın seçilməsi;

509 Ekoloji bazarın bölünməsi istiqamətləri aşağıdakılardır:

xammal növləri üzrə;
mal və xidmət növləri üzrə;
tələbat və satış üzrə.

- məhsul növləri və alıcı qrupları üzrə;
texnoloji qurğular və xammallar üzrə;

510 Bazar tədqiqatlarında istifadə olunan informasiya növləri:

sahə, birlik, kommersiyalara;
doğru cavab yoxdur.
iqtisadi, hüquqi, xüsusi tədqiqatlara;

- ümumi, xüsusi, kommersiya;
müəssisə, firma və təşkilatlara;

511 Ekoloji bazarın vəziyyəti qiymətləndirilir:

mal və materialların olması.
firmalardan asılılıq dərəcəsi;

- faktların və şəraitin məcmusu;
rəqabət vəziyyəti;
kəmiyyət və keyfiyyət dəyişkənliyi;

512 Ekoloji bazarın vəziyyətinin inkişafını proqnozlaşdıran metodlara aid deyil:

balans.
iqtisadi-riyazi modelləşdirmə;
ekspert qiymətləndirmə;
ekstrapolyasiya;

- təhlil;

513 Regional proqramların formalaşması üçün hansı vasitələrdən istifadə edilir?

- texniki vasitələrdən
texnoloji vasitələrdən
planlaşmadan

idarəetmə elementlərindən
təbii resurs potensialından

514 Təbiətdən istifadənin regional problemləri üçün bu cəhətlər səciyyəvidir?

- variantın seçilməyi
- kəmiyyət problemləri
- yüksək kapital tutumu
- proqnozlaşdırma
- kompleks maliyyələşmə

515 Regional problemlərin həlli məsələlərinə daxildir:

- təbiəti mühafizənin kompleks sxemləri
- alternativ variantların olması
- baza layihələri
- iqtisadi göstəricilər
- elmi təhlillər

516 Ekoloji hüquq pozuntusuna görə inzibati məsuliyyət:

- inzibati xətalara görə məsuliyyətdir;
- doğru cavab yoxdur.
- təbii mühitə vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;
- şəxsi mülkiyyətə -vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;
- səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən inzibati tənbeh tədbiridir:

517 Ekoloji hüquq pozuntularına görə məsuliyyətin funksiyalarından deyil:

- kompensasiyadır;
- həvəsləndirmədir;
- cəzadır.
- cərimədir;
- qabaqlamadır;

518 Azərbaycanda ekologiya hüququnun mənbələrinə aid deyil:

- Azərbaycan Respublikasının konstitusiyasına;
- Nazirlər kabinetinin qərar və sərəncamlarına;
- regional ekoloji təşkilatların qərarları.
- Azərbaycanın qoşulduğu beynəlxalq müqavilələrinə;
- Azərbaycan Respublikasının qanunlarına;

519 Mülki hüquqi tənzimlənmə:

- əhalinin hüquq və vəzifələrinin müəyyənləşməsidir;
- insanların ekoloji hüquqlarını tənzimləyən metoddur.
- hüquqi münasibətlərdə tərəflərin bərabərliyinə əsaslanan metoddur;
- sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən qanunlardır;
- cəmiyyətin istehsal fəaliyyətini tənzimləyən normalardır;

520 İnzibati vergilər:

- yerli təbiəti mühafizə orqanlarının nəzarət fəaliyyətinə görə ödəniş;
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsinə görə ödəniş;
- tutulan sığorta məbləğ.
- ətraf mühitin çirkləndirməyə görə tutulan ödəniş;
- ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsal edən müəssisələrə verilən ödəniş;

521 Girovlar sistemi:

təbiəti mühafizə tədbirlərinə ayrılan vəsait növüdür;
doğru cavab yoxdur.

təbiəti mühafizə tədbirlərinin stimullaşdırılması üçün ayrılan haqlardır;

- təhlükəli məhsulların qiymətinə əlavə olunan sığorta haqlarının tutulmasıdır;
tutulan sığorta məbləğidir;

522 Ekoloji subsidiyalar:

müəssisələrə verilən faizli kreditlər;

təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün verilən qrantlar;

müəssisə gəlirlərindən ayırmalar.

əhalinin topladığı pul yardımı;

- müəssisələrə müvəqqəti və qaytarılmadan verilən dövlət yardımınıdır;

523 Təbiətdən istifadənin idarə olunması üsullarına aid deyil:

dövlət gəlirlərinə;

dövlət məsrəflərinə;

dövlət məsrəfləri və gəlirlərinə.

- proqram-məqsəd;
qeyri-fiskal üsula;

524 Təbiətdən istifadənin idarə olunması üsullarıdır:

- qeyri-fiskal, dövlət gəlirləri və məsrəfləri ilə bağlı;
fiskal, hüquqi, qeyri-hüquqi;
hüquqi təminat və məsrəf.
gəlir və məsrəflər, hüquqi;
gəlir və məsrəflər, hüquqi;

525 Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığortanın əsas prinsiplərindən hesab edilmir?

sığorta olunan tərəfin də iqtisadi maraqlarının qorunması.

- sığorta edənin sığorta ödənişinin həcmi artırılmasında maraqları.
yaradılmış maliyyə vəsaitindən təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsində maksimum istifadəsi.
sığortaçının sığorta ödənişinin minimumlaşmasında maraqları.
3-cü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi.

526 Ekoloji sığorta fondlarının yaradılmasında məqsəd nədən ibarətdir?

təsərrüfat layihələrinin maliyyələşdirilməsi.

- ekoloji böhran, fəlakət və bədbəxt hadisələr vaxtı müəssisə, əhali və təşkilatlara dəyən ciddi sosial-iqtisadi zərərin ödənilməsi.
yeni texnologiyaların alınması.
suvarma kanallarının çəkilməsi.
sənaye müəssisələrinin tikilməsi.

527 Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanmasında 1 – ci mərhələdə nələr nəzərdə tutulur?

istehsalda səmərəlilik bərpa olunur.

təbiətdən səmərəli istifadə olunur

texniki və texnoloji vasitələr araşdırılır

təbii resurs potensialı öyrənilir

- ekoloji – iqtisadi sistem təhlil olunur

528 Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanması neçə mərhələdə həyata keçirilir?

mərhələsi yoxdur

6 mərhələdə

5 mərhələdə

3 mərhələdə

● 2 mərhələdə

529 Beynəlxalq ekologiya hüququnun obyekti:

- yer kürəsinin təbiəti və yerətrafi kosmik məkandır; bəşəriyyətin yaşayış sahəsidir; təbii ehtiyatlardan istifadəni tənzimləyən normalar sistemi. hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyət sahəsi; təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusu;

530 Təbii ehtiyatlar üzərində hüquqlar:

- yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;
- ehtiyatlar üzərində mülkiyyət, istifadə və icazə hüququdur; təbiətdən səmərəli istifadə hüququdur; təbii ehtiyatlardan səmərəsiz istifadəyə görə sanksiya hüququdur; doğru cavab yoxdur.

531 Hüquqi tənzimləmə xarakterinə görə bölünür:

- ümumi və xüsusi aktlara, sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən aktlara;
- maddi və prosesual aktlara; hüquqi və qeyri-hüquqi aktlara; əhalinin hüquq və vəzifələrinə aid aktlara;

532 Hüquqi tənzimləmədə xüsusi aktlar nədir?

- prosesual xarakterli norma və münasibətləri tənzimləyən aktlardır.
- ətraf mühitə və onun elementlərinə aid məsələlərə həsr olunmuş aktlardır; təbii komplekslərin mühafizəsinə həsr olunmuş aktlardır; maddi xarakterli normativ hüquqi aktlardır; kodifikasiya olunmuş aktlardır;

533 Tənzimləmə predmetinə görə ümumi hüquqi aktlar əhatə edir:

- sosial və qeyri hüquqi münasibətlər; təbiəti mühafizə tədbirləri; yerli özünüidarə orqanlarının qərarlar; ətraf mühitin mühafizəsi məsələləri.
- ekoloji və ictimai münasibətlər;

534 İnzibati hüquqi tənzimləmə:

- doğru cavab yoxdur. bərabər hüquqla subyektlərin fəaliyyət sahələrinə icazələrdir; fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqlarının və maraqlarının mühafizəsidir;
- hüquqi göstərici və davranışın icrasına yönələn icazələrin, göstərişlərin, qadağanların müəyyən edilməsidir; firma və şirkətlərin fəaliyyətinə icazə verən normaların müəyyənləşdirilməsidir;

535 Ekologiya hüququnun prinsiplərindən deyil:

- sosial ədalət prinsipi;
- təbiətdən istifadə hüququ prinsipi; hüquq və vəzifələrin vəhdəti prinsipi; hüquqi bərabərlik prinsipi;

təqsirə görə məsuliyyət prinsipi.

536 Ekologiya hüququnun predmetinə aid deyil:

təbiətdən istifadə üzrə münasibətlər;

- fiziki və hüquqi şəxslərin müdafiəsi üzrə münasibətlər.
müəssisələrin mülkiyyət hüquqlarını tənzimləyən qanunlar toplusu;
ətraf mühitin mühafizəsi üzrə münasibətlər;
təbii obyekt və ehtiyatlarla bağlı mülkiyyət münasibətləri;

537 Ekologiya hüququ nədir?

canlı aləmin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir.

- təbii ehtiyatlar üzərində mülkiyyət hüququ və ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar məcmusudur;
ətraf mühitin mühafizəsi haqqında qanundur;
təbii obyektlərin istifadəsi və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;
iqtisadi və sosial münasibətləri tənzimləyən normalardır;

538 Təbiətdən istifadənin və təbiəti mühafizəsinin idarə olunması mexanizmləri özündə birləşdirir:

vergilər;

limitlər, lisenziya, patent.

stimullaşdırma, qeyri-hüquqi, sosial;

- hüquqi, iqtisadi, inzibati;
subsidiya, ssuda, iqtisadi;

539 Dövlət məsrəfləri ilə bağlı üsullardan deyil:

məqsədli təbiəti mühafizə investisiyaları;

ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin dövlət maliyyələşdirilməsi;

əhalinin ekoloji yönümlü məşğuliyyətinin təmini;

ekoloji yönümlü özəl təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması;

- lisenziyaların verilməsi və ekoloji təmiz məhsul istehsalına subsidiyaların nəzərdə tutulması.

540 Dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullardandır:

icbari təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi;

doğru cavab yoxdur.

ekoloji təmiz məhsul istehsalı müəssisələrinə güzəştlər;

- təbiətdən istifadənin lisenziyalaşdırılması və çirklənməyə görə vergilər;
təbiətdən səmərəli istifadəyə görə güzəştli kreditlərin verilməsi;

541 ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunmasına aid deyil:

məqsədli subsidiyaların verilməsinə;

subsidiyaların qadağan olunmasına;

- qrantların verilməsi.
vergi güzəştlərinin ödənilməsinə;
ətraf mühiti çirkləndirən məhsullara əlavə vergi verilməsinə;

542 Beynəlxalq ekologiya hüququ:

beynəlxalq hüquq norma və prinsiplərinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;

doğru cavab yoxdur.

insanla təbiətin qarşılıqlı təsirini tənzimləyən beynəlxalq hüquq normasıdır;

ətraf mühitin fiziki və digər təsirlərdən mühafizəsi sahəsində beynəlxalq hüquq normasıdır;

- yer kürəsinin təbii ehtiyatlarından səmərəli istifadə və qlobal miqyasda ətraf mühitin zərərli təsirlərdən mühafizəsinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;

543 İctimai təhlükəlilik dərəcəsinə görə ekoloji hüquq pozuntuları bölünür:

- ekoloji vergi və cərimələrə;
- ekoloji məsuliyyət və səlahiyyətə;
- ekoloji cəza və cərimələnmə;
- ekoloji xəta və cinayətlərə;
- ekoloji həvəsləndirmə və kompensasiyaya;

544 Təbiətdən istifadə hüququnun növlərindən deyil:

- meşə fondundan istifadə hüququdur.
- atmosfer və sulardan istifadə hüququdur;
- torpaqdan istifadə hüququdur;
- yerin təkindən istifadə hüququdur;
- cansız təbiətdən istifadə hüququdur;

545 Təbiətdən istifadə hüququ nədir?

- təbiətdən səmərəli istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.
- təbii mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- torpaqdan istifadə hüququnu tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;

546 Ekologiya hüququnun mənbələrinə aiddir:

- məhsuldar qüvvələrin inkişafını və yerləşdirilməsini tənzimləyən normativ hüquqi aktlara;
- cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı təsirindən yaranan münasibətləri tənzimləyən normativ hüquqi aktlar;
- doğru cavab yoxdur
- təbiəti mühafizə qərar və qanunları toplusuna;
- istehsalın inkişafını tənzimləyən hüquqi sənədlər toplusuna;

547 Hüquqi tənzimləmə metodu:

- təbiətdən istifadəyə hüquqi təsir üsuludur;
- ictimai münasibətlərə dövlət tərəfindən hüquqi təsir üsuludur;
- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən hüquqi qanunlar toplusudur.
- təbiətdən istifadə münasibətlərinə tənzimləyən hüquqi normalardır;
- sosial sistemlərə dövlətin hüquqi təsir üsuludur;

548 Ekologiya hüququnun predmeti:

- vətəndaşlar və təşkilatlar arasında istehsalat münasibətləridir;
- müxtəlif ekoloji sistemlərin arasındakı münasibətlər;
- ictimai münasibətlərin hüquqi sistemidir.
- insanın yaşayış mühitini təmin edən obyektlərin məcmusudur;
- gələcək nəsillər naminə ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;

549 Təbiətdən istifadə hüququ:

- təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusudur;
- təbiətdən istifadə üzrə təşkilatı –texniki tədbirlər planıdır;
- ətraf mühitin müşafizəsini tənzimləyən qanunlar toplusudur;
- təbii resurs potensialından istifadə planıdır;
- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;

550 Qeyri-fiskal üsullara aiddir

- ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergi və cərimələrə.
- təbiətdən istifadənin lisenziyalaşdırılmasına;
- ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin maliyyələşdirilməsinə;

- təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi və hüquqi şəraitin dəyişməsinə;
özlə təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması və ekoloji siyasətə;

551 Təbiətdən istifadənin idarə olunmasının birbaşa inzibati tənzimlənməsinə aiddir:

- hər mənbə üçün tullantıların limit həddi;
tullantıların atılma miqdarının müəyyənəndirilməsi;
doğru cavab yoxdur.
təbiəti mühafizənin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;
ətraf mühitin çirklənmə həddi;

552 Şəhərlərin özünəməxsus xüsusiyyətlərinə aiddir:

- şəhər mühiti seçilir
su dövrün tamamilə pozulmuş olur
ətrafa nisbətən yağıntı az düşür
şəhərlərdə smog hadisəsi baş verir
şəhərlər az su işlədir

553 Ekoloji sertifikatlaşdırma həyata keçirilir:

- istehlak, uyğunluq;
sağlamlıq, icbari.
məqsədli, məcburi;
icbari, könüllü;
məcburi, razılıqla;

554 Azərbaycanda təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması haqqında fərman neçənci ildə verilmişdir?

- 2000-ci ildə.
1996-cı ildə;
1995-ci ildə;
1997-ci ildə;
1998-ci ildə;

555 Təbiətdən kompleks istifadə lisenziyası müəyyən etmir:

- ekoloji məhdudiyəti;
məsuliyyət həddini.
çirklənmə həddini;
təbii ehtiyatlardan istifadənin istismar həddini;
ciddi ekoloji tələbləri;

556 Dövlət ekoloji sertifikatlaşma sisteminin formalaşdırılmasında lazım olmayanlar:

- təhlükəsizlik tullantılar;
təhlükəsiz tullantılar.
standartın forması;
elmi araşdırmalar;
obyektin təmizlik;

557 Təbiəti parklarının ərazilərində fəaliyyət zonalarına aiddir:

- sənaye mərkəzləri
Hasilat sahələri
meqalopolislər.
aqlomerasiyalar
rekreasiya zonaları

558 Ekoloji deklarasiya:

- istehsal, emal və tullantı vaxtı ekoloji vacib əlamətlərin qeydiyyatıdır; təmiz məhsullar istehsalının qeydiyyatıdır; təbii ehtiyat və ya resursların qeydiyyatıdır. istehsal və istehlak tullantılarının ətraf mühit obyektlərinin qeydiyyatıdır; ekoloji təhlükəsiz iş və xidmətlərin qeydiyyatıdır;

559 Məhsulların təhlükəsizliyini təmin etmək üçün sertifikatlaşdırmanın aparılmadığı istiqamət:

- təbii resurslar.
texnoloji proseslər;
istehsal və istehlak tullantıları;
ətraf mühit obyektləri;
- təbii mühit obyektləri;

560 Təbii ehtiyatlardan istifadəyə verilən lisenziyalara aid deyil:

- meşələrin kəsilməsinə və heyvanların ovlanmasına görə icazə.
yerin təkindən istifadəyə icazə;
tullantıların suya və atmosfərə atılmasına görə icazə;
Sudan istifadəyə görə icazə;
- təbii mühitin mühafizəsinə görə icazə;

561 Xüsusi lisenziyalar:

- yerin təkindən istifadəyə verilən sənədlər.
təbii mühiti mühafizə edən orqanlar tərəfindən verilən sənədlər;
yerli özünüidarə orqanları tərəfindən verilən sənədlər;
torpaq-bitki ehtiyatlarını idarə edən xüsusi dövlət orqanı tərəfindən verilən sənəd;
- təbii ehtiyatları idarə edən xüsusi dövlət orqanları tərəfindən verilən sənəd;

562 Təbiətdən istifadə və təbiəti mühafizə sahəsində tətbiq olunan lisenziyalardan deyil:

- təbiətdən kompleks istifadəyə görə;
yeraltı sərvətlərdən istifadəyə görə;
təhlükəli tullantılarla əlaqəli fəaliyyətə görə.
- atmosfer havasından istifadəyə görə;
su obyektlərindən istifadəyə görə;

563 Təbiətdən istifadə fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması:

- təhlükəli və digər tullantılarla əlaqəli fəaliyyət növüdür;
təsərrüfat fəaliyyətinin tənzimlənməsinə icazədir;
təbiətdən istifadə üzrə təşkilati-texniki tədbirlər sistemidir.
təbiəti mühafizə fəaliyyətinə nəzarətdir;
- təsərrüfat fəaliyyətinə nəzarət və ekoloji əsaslandırma sistemidir;

564 Sertifikatlaşmanın əsas məqsədlərindən deyil:

- beynəlxalq öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə yardım etmək.
ekoloji təhlükəsiz texnologiya və istehsalın tətbiqi;
təhlükəli məhsul, texnologiya və s. ölkəyə idxalının qarşısının alınması;
istehsal və istismar vaxtı ətraf mühit obyektlərinin çirklənməsinin qarşısının alınması;
- təbii ehtiyatların qorunmasının təmini;

565 Ekoloji sertifikatlaşdırmada tətbiq olunan ekoloji markirovka nədir?

doğru cavab yoxdur.

istehlakçılara ekoloji təhlükəsiz məhsullar haqqında xəbərdarlıq etməkdir;

- məhsul və istehsalın ekoloji təhlükəsizlik dərəcəsi haqda istehlakçıları məlumatlandırmaqdır; ekoloji təhlükəsiz iş və xidmətlər haqda istehlakçıları məlumatlandırmaqdır; ekoloji təmiz məhsullar yaratmağa kömək etməkdir;

566 Ekoloji sertifikatlaşdırma sisteminin vəzifələrindən deyil:

Milli məhsulun rəqabət qabiliyyətinin artırılması, ixracın stimullaşdırılması; insanların həyatına, sağlamlığına, təbii mühitinə mənfi təsirin qabaqcadan xəbərdarlığı; ölkə iqtisadiyyatının dünya bazarına inteqrasiyasını təmin etmək; istehlakçıları təhlükəli məhsullardan qorumaq;

- təbiətdən istifadənin idarə olunması mexanizminin ekoloji təhlükəsizliyin tələblərinə uyğunluğu.

567 Ekoloji sertifikatlaşma:

yeni materiallar istehsalını təmin edən sənədlər toplusudur.
ətraf-mühit obyektlərinin çirklənmədən mühafizəsinin ekoloji tələblərə uyğunluğudur; təbiəti mühafizə qanunvericiliyin reallaşdırılmasıdır;

- istehsal və proseslərin texniki rəqlament standart və müqavilə şərtlərinin tələblərinə uyğunluğudur; müəssisə və tikililərin ekoloji norma və qaydalara uyğunluğudur;

568 Təbiəti mühafizə və təbiətdən səmərəli istifadə sahəsində lisenziyalar verilmir:

- ekoloji ekspertizanın aparılmasına görə; sənaye tullantılarının və radioaktiv maddələrin basdırılması; ekoloji sertifikatlaşma və pasportlaşma; ekoloji auditin aparılması; təbiəti mühafizə istiqamətində xidmət və işlər.

569 Şəhərlərin istehsalat zonalarından deyil

kommunal zonasına aiddir; mühəndis və nəqliyyata aiddir;

- xüsusi təyinat; sanitariya qoruyucu zonalara aiddir. sənaye zonasına aiddir;

570 Alyaska smoqu adlanır:

kimyəvi.

- buzlu; rütubətli; tozlu; fotokimyəvi;

571 London smoqu adlanır:

kimyəvi smoq; fotokimyəvi smoq; ;

- rütubətli smoq; ; tozlu smoq; ; buzlu smoq;

572 Los-Anceles smoqu adlanır:

buzlu; rütubətli;

- fotokimyəvi; kimyəvi.

tozlu;

573 Şəhərlərdə yaranan smoq tiplərindən deyil:

Alyaska smoqu;

London smoqu;

Los-Anceles smoqu.

- Tokio smoqu;

London və Alyaska smoqu;

574 Şəhərlərdə sanitar-qoruyucu yaşıllıq zonaları bölünür:

- eni 50-1000 m;

eni 5-10 km;

eni 3-5 km;

eni 1-3 km;

eni 1,5-2 km.

575 Urboekologiya zonalarında çirkləndirici mənbələr bölünür: 1) atqılar; 2) su axını; 3) kimyəvi tullantılar; 4) bərk tullantılar; 5) üzvi tullantılar.

2, 3, 5;

1, 3, 5.

2, 4, 5.

3, 4, 5;

- 1, 2, 4;

576 Şəhərlərdə ətraf mühitin əsas çirklənmə mənbələrinə aid deyil:

kimya sənayesi;

yanacaq sənayesi.

energetika sənayesi;

- yüngül sənaye;

əlvan metallurgiya;

577 Sənaye müəssisələrini şəhər ətrafında yerləşdirərkən ilkin nəzərə alınan amillərdəndir:

ərazinin ekoloji vəziyyəti;

ərazinin təbii landşaftlarının dəyişmə vəziyyəti.

ərazidə yağıntılardan miqdarı və su mənbələri;

- ərazidə hakim küləyin istiqaməti və gücü;

ərazinin torpaq-bitki örtüyünün vəziyyəti;

578 İri şəhərlərdə ekoloji vəziyyətin gərginliyi asılıdır:

şəhərlərdə əhəlinin sıx cəmləşməsidir;

nəqliyyatın sürətli inkişafıdır;

yaşıllıq sahələrinin normadan az olmasıdır

- antropogen təsirin yüksək olması və əhəli sıxlığından;

şəhərlərdə sənaye sahələrinin sürətli inkişafıdır;

579 Şəhərlərin özünəməxsus spesifik xüsusiyyətlərindən (mühitindən) deyil:

- şəhərlərdə bitki örtüyü sıx olur;

şəhər özünəməxsus biokimyəvi əyalətdir;

havanın tozlu olması su buxarının kondensasiya olmasına şərait yaradır.

şəhərlərdə hava normadan çox qızır;

şəhərlərdə atmosferin şəffaflığı və su hövzələri daha çox çirkləndirilir;

580 Regional proqramın hazırlanması mərhələlərindən deyil;

- proqnozun idarə olunmasının təşkilati strukturunun müəyyənləşdirilməsi;
- proqramın məqsədi və ilkin vəziyyətinin təhlili;
- proqramın kompleks məqsədinin müəyyənləşdirilməsi;
- proqramın variantlarının formalaşması və ən səmərəlisinin seçilməsi;
- doğru cavab yoxdur.

581 Təbiətdən istifadənin regional problemləri üçün səciyyəvidir:

- mövcud texnika və məlumatların mükəmməl olmamasıdır;
- qiymət və tələblərin qeyri müəyyəndir;
- məqsədə nail olmanın alternativliyidir;
- normativ proqram- məqsədli yanaşma.
- perspektivlik və kapital tutumudur;

582 Təbiətdən istifadə prosesində yaranan qlobal problemlərdən deyil:

- ərzaq problemi;
- xammal və yanacaq problemi.
- ətraf mühitin çirklənməsi problemi;
- demoqrafik problemlər;
- təbii mühitin qorunması problemi;

583 Təbiətdən istifadə prosesində yaranan qlobal problemlərdəndir:

- atmosferin mühafizəsi və bərpası.
- çirkab sularının təmizlənməsi problemi;
- təbii mühitin mühafizəsi;
- ekoloji problemi;
- meşələrin bərpası problemi;

584 BMT-nin ətraf mühit məsələsi üzrə konfransı keçirilmişdir:

- 1968-ci ildə;
- 1974-cü ildə;
- 1976-cı ildə.
- 1972-ci ildə;
- 1970-ci ildə;

585 Təbiətdən istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq prinsiplərindən deyil:

- kənd təsərrüfatında kimyalaşdırmanın genişləndirilməsi;
- ölkələrin öz ərazilərindəki təbii resurslardan istifadə hüququ;
- təbii ekosistemlərin qorunması sahəsində əməkdaşlıq;
- təbii resursların gələcək nəsəl üçün qorunması.
- bərpa olunmayan resurslardan kompleks istifadə;

586 Azərbaycanın sənaye şəhərlərinin atmosfer hövzəsinin çirklənmə mənbələrindən deyil:

- əlvan metallurgiya;
- energetika.
- kimya;
- yanacaq;
- dağ-mədən;

587 Azərbaycanda ətraf mühitə mənfi təsir göstərən sənaye sahələrindən deyil:

- energetika.

- yanacaq;
- kimya;
- selluloz-kağız;
- metallurgiya;

588 Azərbaycanda təsərrüfat sahələri içərisində ətraf mühitə çox təsir göstərən:

- sənaye;
- səhiyyə;
- mənzil-kommunal.
- kənd təsərrüfatı;
- nəqliyyat;

589 Azərbaycanın illik su ehtiyatları təşkil edir:

- 24 -31 km³;
- 10,3 – 21 km³;
- 20 -30 km³;
- 27 -34 km³.
- 21-27 km³;

590 Təzminat nədir?

- təbiətdən istifadə sahəsində ödəniş.
- qrant;
- kompensasiya;
- ekoloji zərərin pulla ifadəsi;
- subsidiya;

591 Kioto protokolu imzalanmışdır:

- təbii mühit sahəsində əməkdaşlıq üçün.
- bərk formalı tullantıların məhdudlaşdırılması üçün;
- «istilik effəkti» yaradan qazların atmosfərə atılmasının məhdudlaşdırılması üçün;
- təbii resurslardan birgə istifadə üçün;
- biomüxtəlifliyin qorunması üçün;

592 ətraf mühit və inkişaf mövzusu üzrə BMT konfransı keçirilmişdir:

- 2005.
- 1972;
- 1992;
- 1999;
- 2002;

593 ətraf mühit üzrə BMT proqramı adlanır:

- MAQATE.
- YUNESKO;
- FAO;
- YUNEP;
- UNİDO;

594 Azərbaycanda qoruq, milli park və yasaqlıqların yaranma səbəbləri:

- heyvanat aləmini qorumaq;
- meşə kompleksini qorumasını;
- doğru cavab yoxdur.
- yaşillıqları qorumamasını;

- təbii ərazi komplekslərini və canlı aləmi mühafizə;

595 Azərbaycanın torpaq ehtiyatlarından istifadənin mənfi nəticələrindən deyil:

- defilyasiya.
şoranlaşma;
çirklənmə;
bedlendləşmə
eroziya;

596 Hidrosferin çirklənmə indeksinə ən az təsir edən amil:

- istehsalın həcmi.
istehsal məqsədilə istifadə olunan suyun həcmi;
çirkləndirici müəssisələrin sayı;
çirkab suların həcmi;
- əhalinin sayı;

597 Azərbaycanda təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi prosesi əlaqədardır:

- regionlarda məhsuldar qüvvələrin inkişafından;
ərazi-istehsal kompleksinin inkişafı;
sənaye və kənd təsərrüfatının inkişafı.
müxtəlif təbii ünsürlər;
təsərrüfatın inkişaf göstəriciləri;

598 Substitusiyaya nədir?

- məhv edilmiş və yararsız hala düşmüş obyektlərin əvəzlənməsidir;
ekoloji qanunpozmağa qarşı məsuliyyətdir;
ekosistemin bərpasına yönəlmiş əməkdaşlıq formasıdır.
təbii obyektlərin bərpasıdır;
beynəlxalq tədbirlər sistemidir;

599 Restitusiya:

- beynəlxalq əməkdaşlıq formasıdır;
- pozulmuş hüququn bərpası və zərərin ödənilməsidir;
vurulan ziyanın kompensasiyasıdır;
qanunpozmalara dair məsuliyyət növüdür;
beynəlxalq ödənişdir.

600 Təbiətdən istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq prinsiplərinə aid deyil:

- bərpa olunmayan resurslardan səmərəli, kompleks və təkrar istifadə;
təbii resursların gələcək nəsəl üçün qorunması;
- bioloji resurslardan istifadənin genişləndirilməsi hüququ;
təbii ekosistemlərin qorunması sahəsində əməkdaşlıq.
ölkələrin öz ərazilərindəki təbii resurslardan istifadə hüququ;

601 Tənzimləmənin norma və metodlara necə həyata keçirilir?

- sosial – iqtisadi göstəricilərlə
bazar münasibətləri ilə
hüquqi instansiyalar vasitəsilə
təbii – resurs potensialı ilə
- idarəetmə funksiyaları ilə

602 Təbii resursların miqdar və keyfiyyətləri haqqındakı məlumatları sistemləşdirmək və qiymətləndirmək nədir ?

resursların sosial-iqtisadi problemlərinin həllində təbii sərvətlərdən kompleks istifadə üsuludur
təbii resurs və hadisələrin ekspertizası və monitorinqidir.

təbii obyektlərin hüquqi, qeyri hüquqi və layihə simeta sənədlər toplusudur;

- təbii resursların kadastrıdır
- təbii resurs potensialından istifadədir;

603 Aşağıda göstərilən 1,2,4 cavabları təbiəti mühafizə sisteminin hansı prinsipinə aiddir? 1. 1, 3, 5; 2. 2, 4, 6; 3. 1, 2, 4; 4. 3, 4, 5; 5. 1, 2, 3.

Ekoloji təhlükəsizliyinin üstünlüyü Prinsipi;

Enerjiyə qənaət Prinsipi

istehsal və ekoloji təhlükəsizliyin vəhdəti prinsipi

- səmərəliliyin mühafizəsi prinsipləri
- ekoloji təhsilin formalaşması;

604 Təbii obyekt və hadisələrin idarə olunması nədir?

təbii resursların qeydiyyatı;

təbii obyektlərin bölgüsü və yenidən bölgüsü;

təbii obyektlərin ərazi- sahə quruluşu və nəzarət

təbii obyektlərin mühafizəsi və istifadəsi tədbirlərinin planlaşdırılması;

- təbiətdən istifadənin idarəetmə funksiyası

605 Təbiətdən istifadənin proqram və məqsədlərini, fəaliyyət rejimini, onun strukturlarının saxlanmasını təmin edən sistem hansıdır?

təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistemdir;

ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmidir

- təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi
- iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiyadır;
- Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplərdir;

606 Təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi nədir?

təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistem;

- təbiətdən istifadənin proqramı və məqsədlərini, fəaliyyət rejimini, onun strukturlarının saxlanmasını təmin edən sistemdir;
- iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiya;
- Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplər;
- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmi.

607 Təbiətdən istifadənin regional problemlərinin həlli aşağıdakı qruplarda birləşdirilir: 1. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin sahə işçi proqramının rayonlar üzrə bölgüsünə; 2. Təbiəti mühafizənin texnoloji istiqamətinin sahə işçi proqramına; 3. Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi mexanizmlərinin regional bölgüsünə; 4. Təbii mühitin komponentləri və ya ayrıca təbii resursların mühafizəsi üzrə tədbirlər sxeminə; 5. Təbiəti mühafizənin kompleks ərazi sxemi.

2, 3, 4;

3, 4, 5;

- 1, 4, 5;
- 1, 3, 5.
- 1, 2, 3;

608 Təbiətdən istifadənin iqtisadi metodlarına aid deyil:

- aid deyil ;

ödənişlər;
limitlər sistemi.
subsidiyalar;
girov sistemi;

609 Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin idarəetmə funksiyasına aiddir:

məcburi göstəriş və təqdimatına.
özünüidarənin məhdudlaşdırılmasına;
● təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatına;
iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunmasına;
təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılmasına;

610 Təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə metodları aşağıdakılardır:

iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati metoduna.
hüquqi və qeyri-hüquqi metoduna;
komplekslik, öncüllük, planlaşdırma metoduna;
balans sistem yanaşma metoduna;
● imperativ, iqtisadi, inzibati-hüquqi metoduna;

611 Təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tətbiq olunan bazar mexanizmlərindən deyil:

- təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi;
çirklənməyə görə ödənişlərə;
havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınması və satılmasına;
ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulmasına;
ekoloji cəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılmamasına.

612 İnsan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzimləmə istiqamətlərinə aid deyil:

iqtisadi, texnologiyə uyğundur;
beynəlxalq-hüquqi uyğundur;
ekoloji-maarifləndirməyə uyğundur.
● ictimai-sosiallığa uyğundur;
inzibati- hüquqi uyğundur;

613 Komplekslik təbiətdən istifadənin iqtisadi metodlarının hansına uyğundur ?

- subsidiyalar;
ödənişlər;
limitlər sistemi
● aid deyil;
girov sistemi;

614 Təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatı Tİ-nin hansı göstəricisinə aiddir?

- məcburi göstəriş və təqdimat.
● Tİ-nin tənzimlənməsinin idarəetmə funksiyasına
iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunması
təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılması;
özünüidarənin məhdudlaşdırılması;

615 İmperativ,iqtisadi,inzibati-hüquqi göstəricilər Tİ-nin hansı metoduna aiddir?

iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati.
hüquqi və qeyri-hüquqi;
komplekslik, öncüllük, planlaşdırma

balans sistem yanaşma

- Tİ-nin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə metoduna

616 Tİ-nin tənzimləmə formaları aşağıdakılardır:

planlaşdırma və proqnozlaşdırma

bazar prinsiplərinin tətbiqi;

qanunçuluq və öncüllük

- hüquqi və qeyri-hüquqi
subsidiya və girov;

617 Təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi ətraf mühitin mühafizəsi üzrə hansı göstəricilərə aiddir?

ekoloji gəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılmaması.

çirklənməyə görə ödənişlər;

havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınıb satılması

ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulması;

- bazar mexanizmləri qanunlarına aid deyil

618 1,4,5 cavabları təbiətdən istifadənin hansı göstəricilərinə uyğundur? 1. 1, 2, 3; 2. 2, 3, 4; 3. 3, 4, 5; 4. 1, 4, 5; 5. 1, 3, 5;

Təbiəti mühafizənin kompleks ərazi sxemi

Təbiəti mühafizə tədbirlərinin sahə işçi proqramının rayonlar üzrə bölgüsü;

Təbiəti mühafizənin texnoloji istiqamətinin sahə işçi proqramı

Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi mexanizmlərinin regional bölgüsü;

- Tİ-nin regional problemlərinə

619 Kompensasiya ,stimullaşdırma,sərt terminləri Tİ-nin hansı göstəricilərinə daxildir?

doğru cavab yoxdur

iqtsadi-riyazi, komplekslilik;

limitlər, girov sistemi;

- Tİ-nin iqtisadi mexanizmləri
yumşaq, xüsusi, ümumi;

620 İctimai-sosial istiqamət insan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzimləmə istiqaməti ilə uyğunlaşdırmalı:

inzibati- hüquqi;

iqtsadi, texnoloji;

ekoloji-maarifləndirmə.

- tənzimləməyə
beynəlxalq-hüquqi;

621 Sosial-iqtisadi göstərici sosial-iqtisadi və ekoloji qiymətləndirməyə aiddirmi?

aiddir

- aid deyil
siyasi qiymətləndirmədir
ekoloji qiymətləndirmədir
qismən uyğundur

622 Ekoloji bazarda hüquq və səlahiyyətlərə aiddir:

enerjiyə qənaət hüquqi

Mülkü şəxslərin ətraf mühitə təsiri

müəssisələrin çirkləndirmə hüquqi

- Atmosferə tullantıların atılmasına olan hüquq

keyfiyyətə nəzarət hüququ

623 ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə məsələləri metoduna aid deyil:

- Sosioloji
iqtisadi
inzibati – hüquqi
metodlar aparılmır
informatik

624 Urboekologiyada ekoloji kompensasiyaya yönəlmiş mühəndisi- texniki vasitələrdən deyil:

ekoloji təmiz yeni nəqliyyat, energetika, rabitə və su təchizatı sisteminin işlənilib hazırlanması;
çirkab sularının və atmosfərə atılan tullantıların təmizlənmə texnologiyalarının təkmilləşdirilməsi;
aztullantılı və tullantısız texnologiyaların tətbiqi və tullantıların təkrar emalı;

- mühəndis-texniki layihələrin maliyyələşdirilməsi
ətraf sahələrin yeni mühəndisi metodla hazırlanması;

625 Urboekologiya coğrafi baxımdan aşağıdakı istiqamətlərdə tədqiqatlarla məşğul olur: 1) Şəhər aqlomerasiyası və yaşayış yerləri qruplarının tipoloji öyrənilməsi; 2) Şəhər iqlimində baş verən dəyişikliklər üzərində tədqiqatlar; 3) Şəhərlərin mühəndisi geoloji əsaslarının tədqiqi; 4) Landşaftda gedən dəyişikliklərin analizi; 5) Cəmiyyət və təbiət arasında gedən maddələr mübadiləsinin iqtisadi-coğrafi aspektləri:

1,2,5;

1,2,3.

- 1,4,5;
3,4,5;
2,3,4;

626 Urboekologiyanın metodoloji əsasları:

- kateqoriya, prinsip və anlayışlardır;
doğru cavab yoxdur.
texniki, coğrafi və elmi funksiyalardır;
şəhərsalma elmi və layihəsidir;
struktur və amillərdir

627 Urboekologiyanın predmeti:

şəhərlərin kompleks elmi ləyihələndirilməsidir.
şəhərlərin planlaşdırılması və regional əhali yerləşdirilməsidir;
şəhərsalma elmi və şəhərsalma layihəsidir;

- şəhərsalma strukturlarının təbiətlə birgə fəaliyyətinin qanunauyğunluğunun tədqiqi və optimallaşdırılmasıdır;
biosfer elementləri ilə urboekologiya strukturları arasında olan qarşılıqlı fəaliyyət və problemlərdir;

628 Şəhərlərdə ekoloji təhlükəsizliyin təminatı və ətraf mühitin mühafizəsinin təşkili istiqamətlərinə aid deyil:

fövqəladə halların yaranmasının xəbərdarlığı;
istehsal sahələrinin yerləşdirilməsində ekoloji amilin nəzərə alınması;
ekosistemin və təbii komplekslərin bərpası;

- təbii ehtiyatlardan kompleks istifadənin genişləndirilməsi.
təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;

629 Kompleks təbiəti mühafizə proqramının hazırlanma mərhələsidir:

təbiətdən səmərəli istifadə tədbirlərinin ərazi differensiasiyası;
təbii mühitə texnogen təsirin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;
proqramın idarə olunmasının təşkilati strukturu.

ərazinin ekoloji-iqtisadi əsaslarla rayonlaşdırılması;

- regionun ekoloji-iqtisadi sisteminin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;

630 Normativ və ya məqsədli regional proqnozlar tətbiq olunur:

ətraf mühitin keyfiyyət normativlərini müəyyən etməkdən.

- təbii mühitin arzu olunan vəziyyətinə nail olmaq üçün;
ətraf mühitin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaqdan;
yaşayış mühitinin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaqdan;
təbiəti mühafizə tədbirlərini həyata keçirməkdən.

631 Təbiəti mühafizə və təbiətdən istifadənin regional problemlərinin həll aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

əhalinin ekoloji təhlükəsizliyinin təmini sxemindən;

ətraf mühitin mühafizəsi sxemindən;

- təbiəti mühafizənin kompleks sxemi;
ətraf mühitin keyfiyyət normativləri sxemindən;
doğru cavab yoxdur.

632 Təbiətdən istifadə də regionallığa aid deyil:

ərazinin kompleks inkişafının əhəmiyyətinin artmasından;

regionda baş verən siyasi hadisələrdən;

iqtisadi inkişafda sosial aspektlərin əhəmiyyətindən;

təbiətdən istifadə və ətraf mühitin mühafizəsinin regionda həllindən.

- regional təbiəti mühafizə və təbiətdən istifadə problemlərindən;

633 Çirklənməyə görə ödənişlərə daxildir:

yeni texnikanın tətbiqinə görə

ekoloji təhlükəsizliyin təminatına görə

tullantıların emalına görə

ətraf mühitin keyfiyyətinə görə

- tullantıların yerləşməsinə görə

634 Çirklənməyə görə ödənişlərə daxildir:

ekoloji təhsilin inkişafına

təbii ehtiyatların istifadəsinə görə

təbii xammalların emalına görə

- zəhərli maddələrin atmosfərə atılmasına görə

təmiz texnologiyanın tətbiqinə görə

635 Liz-Bek lizinqi nədir?

avadanlığın sahibi digər firmadan icarəyə götürür

avadanlıdın sahibi onu lizinq firmasına satır.

- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı girov qoyur.

avadanlıdın sahibi onu icarəyə götürür.

avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı ondan icarəyə götürür.

636 Operativ lizinqində avadanlıq neçə il müddətinə icarəyə verilir?

daha çox müddətə

- 3-5 il
- 2-3 il
- 1-2 il
- 6-8 il

637 Ekoloji lizinq neçə qrupa bölünür?

- 4
- 2
bölgüsü yoxdur
- 5
- 3

638 Sığorta bütün çirklənmə növlərini əhatə edir?

- ekoloji sığorta məşğuldur
- əhatə edir
- qismən əhatə edir
- çirklənmə sığortalanmır
- əhatə etmir

639 Liz-bek lizinq dedikdə başa düşülür:

- avadanlığın sahibi digər firmadan icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı ondan icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır.
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı girov qoyur.
- avadanlığın sahibi onu icarəyə götürür.

640 Operativ lizinq nədir?

- 4-5 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 3-5 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 1 il müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- qeyri-müəyyən müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 1-3 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.

641 Ekoloji bazar alıcılarına daxildir

- fiziki şəxslər
- Birjalar
- Dövlət orqanları
- müəssisələr
- şirkətlər

642 Ekoloji bazarda alıcılar neçə hissəyə bölünür

- 7
- 3
- 2
- 4
- 5

643 Ekoloji lizinq dedikdə nəzərdə tutulur:

- təbiəti mühafizə avadanlığının icarəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb sosial münasibətlərinin məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi.
- təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının daimi istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının satılması ilə bağlı münasibətləri məcmusu.

644 Liz-bek lizinq dedikdə başa düşülür:

avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı ondan icarəyə götürür.
avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı girov qoyur.

- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır.
avadanlığın sahibi onu icarəyə götürür.
avadanlığın sahibi digər firmadan icarəyə götürür.

645 Maliyyə lizinqi dedikdə nəzərdə tutulur:

- 20-30 il müddətinə və avadanlığın aşınması natamam başa çatan lizinq.
- 5 -20 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması tam başa çatan lizinq.
5-20 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması natamam başa çatan lizinq
5-20 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması tam başa çatmayan lizinq.
3-5 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması tam başa çatan lizinq.

646 Operativ lizinq nədir?

- qeyri-müəyyən müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 3-5 müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
4-5 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
1-3 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
1 il müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.

647 Ekoloji menecmentin funksiyalarına aid deyil:

- tənzimlənmə;
planlaşdırma ;
ekoloji marketinq;
- balanslaşdırma.
uçot və nəzarət;

648 Ekoloji menecmentin prinsipləri aşağıdakılardır: 1. Məqsədyönlülük; 2. Təfəkkürə əsaslanma; 3. İqtisadi təhlil; 4. Səmərəlilik; 5. Ardıcılıq.

- 1, 3, 5;
- 2, 4, 5;
- 1, 2, 3.
- 3, 4, 5;
- 1, 2, 5;

649 Ekoloji menecment konsepsiyasında mühüm rol oynayan funksiya:

- təhlükəsizlikdir;
- səmərəlilikdir.
- tullantıların utilizasiyasıdır;
- yerləşdirmədir;
- idarəetmədir;

650 Ekoloji menecmentin prinsiplərindən deyil:

- məqsədyönlülük;
- təfəkkürə əsaslanma;
- uzaqgörənlik;
- səmərəlilik.
- ardıcılıq;

651 Ekoloji menecmentin funksiyalarından biri aşağıdakıdır:

- balanslaşdırmaya;
- doğru cavab yoxdur.

- ekoloji siyasətə;
- ekoloji öhdəliklərə;
- planlaşdırma;

652 Menecmentdə ekoloji fəaliyyətin təşkilinə aid deyil:

- vəzifə öhdəliklərinin və məsuliyyətin bölgüsü;
- xüsusi səlahiyyətli məsul şəxs və bölmələrin müəyyənləşdirilməsi.
- ekoloji fəaliyyətin planlaşdırılmasına maraqlı tərəf və şəxslərin cəlbə;
- tələblərin müəyyənləşməsi və daxili sənədləşmənin hazırlanıb tətbiqi;
- idarəetmə prosedurlarının hazırlanması;

653 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin əsas mənbəyi nədir?

- dövlət büdcəsi
- köçürmə vəsaitlər
- şəxsi vəsaitlər
- banklar
- kreditlər

654 ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondu nədir?

- kreditlər
- məcburi vəsait
- könüllü yardım
- subsidiyalar
- bank vəsaitləri

655 Azərbaycanda neçənci ildə ekoloji fond yaradılmışdır?

- 2005 – ci ildə
- 1995- ci ildə
- 1990- ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2003- cü ildə

656 Büdcədən kənar ekoloji fondların yaradılmasında əsas məqsəd nədir?

- kreditlərin verilməsi
- ekoloji fondların təşkili
- dövlət banklarının yaradılması
- elmi- texniki layihələrin yaradılması
- müstəqil maliyyə strukturunun yaradılması

657 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlər ekoloji fondun neçə faizini təşkil edir?

- 80-85%
- 50-60%
- 40-50%
- 30-40%
- 20-25%

658 Müəssisələrin ekoloji fondları harada toplanır?

- ekoloji fond toplanmır
- regional fondlarda
- faizli əmanət kimi
- maliyyə qurumlarında
- bankda xüsusi hesab kimi

659 Müəssisələrin ekoloji fondlarının mənbəyinə daxildir:

- müəssisənin gəlirləri
- sığorta mənbələri
- belə mənbələr yoxdur
- xidmət bazasının vəsaiti
- sığorta tarifləri

660 Ekoloji sığorta müqavilələri hansı müddətə imzalanır?

- 2 il və daha çox
- 1 ilə qədər
- 3 il müddətinə
- 5 il qədər
- yarım ilə

661 Çirklənmə ilə əlaqədar vəziyyətin təxminən neçə faizindən sığortalanmaq lazımdır?

- 100% - dən
- 50% - dən
- 20% - dən
- 80% - dən
- 60% - dən

662 Ekoloji lizinq digər hansı səlahiyyətləri həyata keçirir?

- kreditlər
- kompleks mübadilə
- dotasiyalar
- alqı - satqı, sələm
- subsidiyalar

663 İki şəxsdən ibarət olan lizinq necə adlanır?

- operativ
- hüquqi
- hüquqi
- obyektiv
- klassik

664 Ekoloji qəza və fəlakətlərin sayının artması nə ilə nəticələnir?

- əmlak korlanır
- mənfəət artır
- sığorta halları azalır
- iqtisadi zərər artır
- sosial vəziyyət yaxşılaşır]

665 Ekoloji fondun 10% hansı tədbirlərə yönəldilir?

- xarici texnologiyaya
- yerli əhəmiyyətli
- beynəlxalq əhəmiyyətli
- lokal əhəmiyyətli
- Respublika əhəmiyyətli

666 Ekoloji fondun neçə % - i yerli əhəmiyyətli təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilir?

15-20 faizi

- 60 faizi
- 40 faizi
- 20 faizi
- 10-15 faizi

667 Ekoloji fondlar formalaşma mənbələri hansıdır?

- xarici investisiyalar
- ekologiya proqramlarının tərtibi
- təsərrüfat fəaliyyətinin gəlirləri hesabına
- dotasiyalar
- kredit faizləri

668 İnkişaf etmiş ölkələrdə təbii mühitin çirklənməsi ilə mübarizəyə ümumi milli məhsulun necə faizi yönəldilir?

- 6% qədəri
- 10 faizi
- 20 faizi
- 3% qədəri
- 5 faizi

669 Mərkəzləşmiş dövlət büdcəsi hesabına hansı təşkilatın fəaliyyəti maliyyələşdirilir?

- Maliyyə Nazirliyi
- Xarici İşlər Nazirliyi
- Fövqəladə Hallar Nazirliyi
- Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
- Vergilər Nazirliyi

670 Təbii mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabına ala bilər?

- limit sistemi
- bank kreditləri
- subsidiyalar
- yüksək % kreditlər
- fond sistemi

671 Təbii mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabındadır?

- vəsait ayrılır.
- cərimələrin
- büdcədənkənar ərazi ekoloji fondların
- müxtəlif tədbirlərin
- yerli büdcələrin

672 Ekoloji menecmentin inkişaf amillərinə daxildir:

- ekoloji yönümlü subsidiyalar;
- ekoloji ödənişlər;
- ekoloji mühitə kompleks təsir;
- ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma.
- ekoloji şəraitin monitorinqi, təsir və resursların mövcudluğu;

673 Ekoloji menecmentin vəzifələrinə aid deyil:

- təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkilinə;
- müəssisənin «yaşıl imicinin» yaradılmasına.
- istehsalın təkmilləşdirilməsinə;

ekoloji uyğunluğun təmininə;

- ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili;

674 Ekoloji menecment sisteminin elementləri: 1. Fəaliyyətin auditi və nəzarət; 2. Ekoloji siyasət; 3. Fəaliyyətin təşkili və reallaşdırması; 4. Təbiətdən istifadənin planlaşdırılması; 5. Ekoloji subsidiyalar.

1, 2, 3;

1, 3, 5.

1, 4, 5;

- 2, 3, 4;

3, 4, 5;

675 Ekoloji menecmentin vəzifələri: 1. Müəssisənin yaşıl imicinin yaradılması; 2. Təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkili; 3. İstehsalın təkmilləşdirilməsi; 4. Ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili; 5. Ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma.

2, 4, 5;

1, 4, 5.

3, 4, 5;

2, 3, 4;

- 1, 2, 3;

676 Ekoloji menecmentin əsasını təşkil edir:

planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitorinqdir;

ekstrapolyasiya, kartoqrafik üsuldur;

doğru cavab yoxdur.

qiymətləndirmə, təhlildir;

- balans, nəzarət, uçot və auditdir;

677 Ekoloji menecment konsepsiyasına aid deyil:

- texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi;
ekoloji menecmentin prinsipi;
ekoloji menecmentin təşkili;
ekoloji menecmentin funksional həcmi;
elmin metodologiyası və rolu.

678 Ekoloji menecment nədir?

cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;

- təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahəsidir;
faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.
təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.
təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;

679 Ekoloji menecmentin funksiyaları aşağıdakılardır: 1. Təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarət; 2. Planlaşma və tənzimlənmə; 3. Balanslaşdırma və nizamlama; 4. Təşkilatlanma və motivləşmə; 5. Səmərəlilik və təhlükəsizlik.

2, 3, 5;

- 1, 2, 4;

2, 4, 5.

1, 4, 5;

3, 4, 5;

680 Ekoloji menecment sisteminin elementlərinə aid deyil:

fəaliyyətin auditi və nəzarət sisteminin tətbiqi.

- ekoloji siyasət;
fəaliyyətin təşkili və reallaşdırılması;
təbiətdən istifadə fəaliyyətinin planlaşdırılması;
fəaliyyətin nəticələrinin təhlili və yenidən baxılma;

681 Ekoloji menecmentdə işçi heyətinin idarə olunması yollarından deyil:

işçilərin fəvqəladə vəziyyətdə fəaliyyətə hazırlanması.

- işçilərin attestasiyası;
işçilərin motivizasiya edilməsi;
işçilərin məlumatlandırılması;
işçilərin ekoloji maarifləndirilməsi;

682 Ekoloji menecmentin inkişaf amillərindən deyil: 1. Ekoloji subsidiyalar; 2. Ekoloji şəraitin monitorinqi; 3. Ekoloji təsir və resursların mövcudluğu; 4. Ekoloji ödənişlər; 5. Ekoloji cərimələr

1, 2, 4;

1, 3, 5;

2, 4, 5;

3, 4, 5;

- 1, 4, 5.

683 Ekoloji menecmentin əsasına aid deyil:

doğru cavab yoxdur.

ekoloji balans və nəzarətə;

ekoloji uçot və auditə;

ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunmasına;

- ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma;

684 Ekoloji menecmentin məqsədi:

təbiəti mühafizə problemlərinin həlli üçün menecmentdən istifadə maraqlarını artırmaqdır;

- idarəetmədə iqtisadi və ekoloji maraqları təmin etmək və təhlükəsiz əmək şəraiti yaratmaqdır;
təbiətdən səmərəli istifadə və resurs qoruyucu fəaliyyətdə beynəlxalq və milli aktların tələblərinə əməl etməkdir;
hüquqi və fiziki şəxslərin təbiətdən istifadə fəaliyyətində hüquqlarını təmin etməkdir;
müəssisə və təşkilatlarda təbiəti mühafizə fəaliyyətini yaxşılaşdırmaqdır.

685 Köməkçi ekoloji sahibkarlıq hansı istehsal sahələri ilə əlaqədardır?

tullantıların emalı ilə

nəqliyyatın inkişafı ilə

xidmətə nəzarət ilə

- qeyri – ekoloji istehsal sahələri ilə
torpaqların rekultivasiyası ilə

686 Ekoloji biznes əsas prinsipləri hansı sənəddə verilir?

CERES sənədlərində

layihə və proqnozlarda

iqtisadi qanunlarda

- sahibkarlıq fəaliyyəti xartiyasında
Ekologiya və TS Nazirliyinin sənədlərində

687 Ekologiya hüquqi hansı göstərici ilə tənzimlənir?

müəssisələrin gəlirləri

Ekologiya və TS Nazirliyinin qərarları

- ekologiya sahəsinə aid qanunvericilik aktı

elmin inkişafı.
təbii resursların stimullaşdırılması

688 Çirkləndirici müəssisələrin ümumdünya və ya regional əhəmiyyətli olması hansı iqtisadi tədbirlərin keçirilməsinə şərait yaradır?

- girov sisteminin
qrantların
ssudaların
inzibati vergilər
şərait yaratmır.

689 ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergilər necə toplanır.

- sərbəst
məqsədli
investiya yolu ilə
ləng
çevik

690 ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarına daxildir?

- tullantıların limiti
dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullar
idxal hesabına köçürmələr
sərbəst gəlirlər
investisiyalar

691 Marketingin funksiyaları:

- dövlət tənzimlənməsidir.
müəssisənin ətraf mühitə təsirinin tənzimlənməsidir;
uzunmüddətli strateji məqsəddir;
planlaşmanın təşkili və informasiya təminatıdır;
proqnozlaşdırmanın təşkili və qərarların qəbuludur;

692 Ekoloji bazarda alıcılar bölünür:

- birlik və şirkət alıcılarıdır.
firma və şirkət təmsilçiləridir;
daxili və xarici alıcılarıdır;
kommersiya və dövlət təşkilatları təmsilçiləridir;
fiziki və hüquqi şəxslərə;

693 Ekoloji bazarın gigiyenik seqmentinə (bölünmə) aiddir:

- tullantıları emal edən texnologiyaların satışına.
meşə və su resurslarının satışına;
ekoloji təmiz mal və məhsulların satışına;
enerji resurs növlərinin satışına;
təmizləyici qurğuların satışına;

694 Ekoloji bazarda satışın stimullaşdırıcı tədbirlərinə aid deyil:

- istehlakçı krediti vermək;
marketing tədbirlərinin hazırlanması və həyata keçirilməsi;
qiymətlərin aşağı salınması;
çox mal almağa görə ucuzlaşma tətbiq etmək;
ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulması

695 Ekoloji marketinqdə ekspert qiymətləndirmə materiallarından istifadə olunur:

- ekoloji bazanın planlaşdırılmasından;
- iqtisadi proqnozların hesablanmasından;
- iqtisadi-riyazi modelləşdirmədən.
- ekoloji bazanın vəziyyətinin qiymətləndirilməsindən;
- satışın stimullaşdırılmasından;

696 Ekoloji bazarda xüsusi informasiya mənbəyi:

- bazar imkanlarının analizindən alınan məlumatlardır.
- alıcıların sorğusu, sərqi-satışlardan toplanan materiallardır;
- bazanın aylıq statistikasından toplanan materiallardır;
- ictimaiyyətlə əlaqələrdən toplanan materiallardır;
- ekoloji fondlardan alınan məlumatlardır;

697 Ekoloji bazarda kommersiya informasiya mənbəyi:

- şirkətlərarası satışın nəticələri haqqında toplanan informasiya.
- məhsul satışı üzrə həmkar müəssisələrin informasiya mübadiləsi məlumatları;
- uçot və hesabat;
- iqtisadi-riyazi hesabat;
- dövlət və regional statistikasını;

698 Ekoloji bazarda ümumi informasiya mənbəyi:

- tədqiqatdan toplanan statistikadır;
- müəssisə və şirkətlərin statistikasınıdır;
- firma və istehsalçıların statistikasınıdır;
- dövlət və sahə statistikasınıdır;
- regional təşkilatların statistikasınıdır;

699 Ekoloji bazanın konyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinin vacib mərhələsi:

- xammalla tutulma səviyyəsini müəyyən etməkdir;
- materiallarla tutulma vəziyyətini müəyyən etməkdir;
- informasiyaların toplanmasıdır;
- statistik məlumatların toplanmasıdır;
- istehsalçı və istehlakçıları müəyyən etməkdir.

700 Ekoloji marketinq nədir?

- ekoloji bazanın vəziyyətini analiz edən bir sistemdir;
- ekoloji bazanın vəziyyətinin öyrənilməsinə yönələn idarəetmə fəaliyyətinin növüdür;
- təbii resurs bazarı, enerji resursları və təbiətdən istifadə sahəsində idarəetmədir;
- xammal bazalarının tarixi haqqında elmdir;
- istehsal və istehlak statistikasını öyrənən sahədir.